

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 124. szám
1940. június 4., kedd

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Párist bombázták a német légihaderő gépei

Francia jelentés szerint nem katonai célpontok ellen intéztek támadást, Berlin hangsúlyozza, hogy csak katonai szempontok alapján dobtak le bombát a német gépek. — Befejezéshez közeledik a flandriai szövetséges csapatok elszállítása

„Olaszországnak foglalkoznia kell követelésével és harcolnia tengeri függetlenségeért”

Hétfő délelőtt fél 2 órakor német repülőgépek jelentek meg Páris felett. A légi riadó Párisban és környékén háromnegyed óra hosszat tartott. A léghárító ágyúk hevesen tüzeltek, úgy hogy az ágyúzás háromnegyed órán keresztül egyfolytában tartott. Párisban eddig még sohasem hallottak ilyen heves ágyúzást, mint ezuttal. Páris belső negyedére bombák estek, amelyek több magánépületet találtak el. Ezek teljesen távol estek a katonai célpontoktól. A károkat még nem ismerik.

Berlin. (Rador.) A német bombázók hétfőn délután támadást intéztek a párisi repülőter ellen. Megtámadták ezenkívül a francia légihaderő párisi környéki más repülőterét és berendezéseit is. A francia hírszolgálati iroda jelentése szerint német repülőgépek Párisban több bombát dobtak le katonai célpontoktól távol eső helyekre. Ezzel szemben német jelentés szerint a német repülőgépek kizárólag katonai célpontokat bombáztak.

Genf. (Rador.) A svájci sajtó véleménye szerint kevés a lehetősége annak, hogy a szövetségesek megállapodásos békét kössenek, miután ez a jelenlegi helyzetben egyenlő volna a kapitulációjukkal. A Gazette de Lausanne herliki semleges körökből úgy értesül, hogy az Angliában való partraszállás néhány hét előkészítést igényel. Ebben a várakozási időszakban a német hadvezetés folytatja offenzíváját Franciaország ellen, kísérletet téve, hogy megközelítse Páris és legyőzze Franciaországot, mielőtt Angliát megtámadná.

I.

Uj fordulatok előtt

XII. Pius pápa az igazságszeretet szükségességéről

Róma. (Rador.) A német távirati iroda jelenté: XII. Pius pápa a biborostestület előtt tartott beszédében megemlékezett az igazságos, hosszantartó és becsüleletes békére vonatkozó előzetes erőfeszítéseiről. Rátért ezután arra, hogy milyen erkölcsi és intellektuális értékek pusztulnak el és kijelentette, hogy az igazságosság fogalmát mind nagyobb mértékben semmisítik meg és azt erőszakkal helyettesítik és fölébe helyezik az igazságszeretet elveinek. Ezt igazolja az a tény is, hogy háboruba sodortak olyan nemzeteket, amelyek számtalanszor kijelentették békékészségüket. A pápa tanácsolta a hadviselőfeleknek, hogy

a háboru ideje alatt sem feledkezzenek meg azokról a kötelességekről, amelyekkel az emberiség iránt tartoznak és sajnálkozását nyilvánította amiatt, hogyan bánnak egyes helyeken a nem hadviselőekkel.

— Az Uristen tanuja lehet annak, — folytatta a Szentatya — hogy amikor ezeket a valóban szükséges szavakat elmondom, nem befolyásol elfogultság, amivel személyemet gyakran vádolják. Egvetlen nemzet sincs biztosítva, hogy nem lesz a gyűlölet démonának áldozata. Minél több új terület kerül idegen uralom alá, annál inkább szükséges a jog és az igazság tiszteletbentartása.

Az angol sajtó Írországon kevesztül várja a német támadást

Rómából jelentik: Az olasz rádió szombat délután lapszemlét közölt Londonból. Az angol lapok azzal a lehetőséggel foglalkoznak, hogy német csapatok szállhatnak partra Írországon. A német csapatok számára Írország kitűnő támadási bázist képez Anglia ellen, ezért — írják a lapok — Angliának meg kell előznie a németeket. Ezzel kapcsolatban közli az olasz rádió az ir nemzetvédelmi miniszter nyilatkoatát. Az ir miniszter kijelentette, hogy Írország maga gondoskodik arról, hogy egyetlen nemzet csapatai se szállhassanak ki partjain.

London. (Rador.) De Valera miniszterelnök rádióbeszédét intézett az ir lakossághoz. Ránutatótt ebben, hogy Írország a veszélyövezet közepén fekszik. Eppen ezért számolni kell azzal, hogy ezennel minden támadást hat

hatóan visszaverhessen. Emiatt felhívta valamennyi 18—47 év közötti férfit, hogy önként jelentkezzenek. Ennek a felhívásnak váratlanul nagy sikere volt. A sorozási laktárvák teljesen megteltek fiatalokkal.

Pittman szenátor az Egyesült Államokat fenyegető veszedelemről

Washingtonból jelentik: Pittman szenátor tegnap beszédet mondott és kijelentette, hogy egvedül Hitler veresége hátrithatja el az Egyesült-Államokat fenyegető veszedelemet.

— Amerika népe megértette Roosevelt szavait, de a világ minden más népe is megérti. — mondotta Pittman, — hogy saját szabadságáról van szó.

A Newyork Times azt írja, hogy amíg an-

A francia kormányelnök rádióbeszéde Amerika népéhez

Páris. (Rador.) Paul Reynaud rádióbeszédét intézett Amerika népéhez és köszönetét fejezte ki az amerikai Vörös Kereszt által nyújtott segítségért, amely még jobban kimélyíti a francia—amerikai barátságot. Utána Bullitt, az Egyesült-Államok párisi nagykövete beszélt, kijelentvén, hogy ezekben a pillanatokban mindaz, amit a franciák és az amerikaiak nagyrahecsülnek, veszélyben forog. Az amerikai nép úgy érzi a franciák szenvedését, mint a saját szenvedését.

Hitler intézkedése a holland hadifoglyok szabadonbocsájtásáról

Berlin. (Rador.) A Német Távirati iroda közli a vezérkari főhadiszállásról: Hitler kancellár rendelkezést adott ki, amely a következőket tartalmazza: — A holland katonák bátran és becsületesen harcolt. A német sebesülteket és hadifoglyokat megfelelő elbánásban részesítették. A polgári lakosság nem avatkozott be a harcokba és szintén emberséges magatartást tanúsított a német hadifoglyokkal és sebesültekkel szemben. Eppen ezért elrendelem, hogy a holland hadifoglyokat bocsássák szabadon. Elsősorban a mezőgazdasági munkásokat, az élelmiszeripari alkalmazottakat, az építkezési iparban tevékenykedőket bocsájtjuk szabadon, míg a többiek szabadonbocsájtása fokozatosan történik, nehogy munkanélküliséghez vezessen. A hivatásos holland katonákról később történik intézkedés.

Chamberlain felelősségre vonják...?

Londonból jelentik: Az angol sajtó hosszabb cikkekben foglalkozik a felelősség kérdésével az angol és francia hadsereget ért balsikerek miatt. A Daily Herald a kudarcok miatt felelős politikusok azonnali eltávolítását követeli, elsősorban Chamberlain felelősségvonalát sürgeti. A Daily Mail szintén a hibák felelősségre vonását és a hibák megtorlását követeli. A többi lapok azt írják, hogy a megtorlásokkal várni kell, azonban a felelős pozíciókban lévők óvakodjanak újabb hibák elkövetésétől.

„A President Roosevelt” 720 amerikai polgárral elhagyta Európát

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség értesülése szerint a President Roosevelt amerikai hajó 720 Európából visszaköltöző amerikaival a fedélzetén tegnap szedte fel horgonyát Gallyayn ir kikötőben. Az amerikai hajó mindkét oldalán feltűnő színekkel festették fel az Egyesült-Államok színeit, azonkívül óvatosági rendszabályokat alkalmaztak az elindulás előtt. Így többek között a hajó minden zegét-zugát aprólékosan átkutatták és az utasok podgyászait is a legtüzetesebben megvizsgálták. A hajó utasainak legnagyobb része nő és gyermek.

golul beszélő ember él a földön, addig ez a szó, hogy Dunkerque mindég osodálatot, és hódolatot fog kiváltani belőle.

Dörögnek a gibraltári ágyúk

London. A gibraltári angol könnyű tüzérség tegnap gyakorlatot tartott a tengeren felállított céláblákra. A hatóságok rendelkezést adtak ki melynek értelmében szigorúan büntetik a rémhírterjesztést.

II.

Olaszország sorsdöntő napjai

London. (Rador.) A Reuter diplomáciai levelezője szerint Sir Percy Lorain római angol nagykövet a hét végén Clano gróf olasz külügyminiszterrel tárgyal, Londonban hangsúlyozzák, hogy az olasz-angol viszony változatlan maradt. Ami Spanyolországot illeti, feltehető, hogy semleges marad, miután a diáktüntetéseknek nem kell nagy jelentőséget tulajdonítani. Az orosz viszony kérdésében Cripps még mindig Athénben tartózkodik és rövidesen folytatja útját Moszkvába.

Ansaldo:**„Italiának minden áron meg kell szereznie akciószabadságot a Földközi-tengeren”**

Róma. (Rador.) A német távirati iroda jelenté: Ansaldo, a Ciano gróf olasz külügyminiszterhez közeálló Telegrafo című lap főszerkesztője, ismert újságíró és politikus, aki gyakran a külügyminiszter véleményének ad kifejezést, vasárnap rádióbeszédet intézett az olasz hadsereghez és leszögezte Olaszország hadicéljait, amelyek Tunisz, Korzika, Gibraltár és Suez.

„Az egész világ tudja — jelentette ki Ansaldo — hogyan bánnak az olaszokkal 50 év óta Tuniszban, Gibraltárban az angolok uralják az erődöt, Suez pedig rendkívül drága átkelőpont. Korzika, Tunisz, Gibraltár és Suez képezik az Olaszország elleni katonai ellenőrző pontokat s ezeknek el kell tűnniük. Olaszországnak minden áron meg kell szereznie akciószabadságot a Földközi-tengeren bármibe kerül is az, hogy megszerezzük a katonai

győzelmet. Nevetséges lenne azt várni, hogy követeléseinket kérelmünkre teljesítsék.”

Ansaldo ezután Olaszország belső készüldéseivel foglalkozott és megállapította, hogy a mozgósítás a legteljesebb mértékben folyik és nem egy elcsúszott mozgósításról van szó, hanem egy pontosan előkészített munkáról, ami a legnagyobb nyugalommal folyik. A Duce jelszava: „Hit, bizalom, engedelmesség és harc.” Egy olyan nép, mint az olasz, nem maradhat ki abból a háborúból, amely most folyik a nagyhatalmak között és amely eldönti Európa sorsát is. Ha Olaszország nem lépne be a háborúba, úgy önmagát diszkvalifikálná. Olaszországnak foglalkoznia kell követeléseivel, harcolnia kell, hogy megszerezze függetlenségét a tengeren — fejezte be fejtegetését az olasz köziró.

A Times írja:**„Anglia fegyverre fegyverrel válaszol Olaszországnak”**

London. A Times írja: Az események legfontosabb színtere jelenleg a Földközi-tenger. A figyelem Olaszország felé terelődött és a nemzetközi helyzet alakulására nézve döntő lesz, hogy milyen elhatározásra jut Olaszország. Anglia és Franciaország több alkalommal is kijelentették: készen állanak arra, hogy Olaszországgal tárgyalásokat kezdjenek. Ha az olasz kormány a tárgyaló asztal helyett a csatateret választja akkor szembetalálkozik egy elhatározott Franciaországgal és Angliával. A szövetségesek eddig több ízben is tudomására adták az olasz kormányoknak, hogy készek Olaszország jogos kívánságainak teljesítésére. A dugár-ellenőrzésre nézve az angol kormány oly előrelépő megoldási javaslatot terjesztett elő, amelyet az olasz delegátusok nemcsak elfogadhatónak, hanem kedvezőnek találtak. Ennek ellenére az olasz kormány az angol kormány megoldási javaslatát nem fogadta el Anglia és Franciaország felelős tényezői megállapítják, ha Olaszország a háború mellett dönt, akkor ezért a cselekedetért egyedül és kizárólag az olasz kormányt terheli a felelősség. (Reuter.)

A Times diplomáciai szerkesztője megjegyzi, hogy a háború felelősségét és az európai nemzetek újabb elszegényedését az olasz kormány viseli. Anglia fegyverre fegyverrel fog válaszolni. Ennek úgy, mint fegyvert legott, hogy választ adjon a német támadásra Anglia el van határozva arra, hogy ellenszegüljön Németország Európa feletti uralmának, melynek megvalósítása esetén a többi országok hibéres állapotba süllyednének. (Rador.)

A Relazioni Internazionali állásfoglalása

Rómából jelentik: A Relazioni Internazionali Olaszország vezető külpolitikái folyóirata megállapítja, hogy ha Olaszország népe a maga számára igényt tart a Földközi-tengerre, akkor nemcsak történelmi, hanem természetes jogait is követeli. Olaszország politikai és katonai hatalma a Földközi-tengertől függ. Nem ésszerű, hogy Anglia és Franciaország a Földközi-tengeren politikai hatalommal bírjon és ezzel ellenőrzést gyakoroljon az olasz nép felett. Az olasz nép követeléseit, amelyeket az angolok és franciák elutasítottak, csak fegyverrel lehet érvényre juttatni. A már több, mint 50 év óta várva-várt pillanat most megérkezett. Az olasz nép elszántsága a végső győzelemig küzd a francia és angol ellenség ellen. Aki szembeszáll a javak igazságos, új elosztásával, annak vesznie kell. Az olasz munkásság tekintete ma inkább, mint valaha Tunisz felé irányul, ahol az olaszok jogát minden talpalatnyi földön olasz parasztok és

vállalkozók szentelték meg, továbbá Nizza és Korzika felé, ahol az olasz biztonság az olasz hagományokkal kapcsolódik egybe és végül Suez és Dzsibuti felé.

Az első háborús intézkedések híre

Róma. (Rador.) Politikai körökben kétféle olasz kormányintézkedésről beszélnek:

1. Növelik a katonai erőfeszítéseket az északi határokon, a gyarmatokon, Sziciliában.

Londonban nem tagadják, hogy Róma beavatkozása súlyos hónapokat hoz

Páris. A lapok londoni jelentései szerint Angliában kiélezedett az olaszellenes hangulat annak ellenére, hogy mindent elkövetnek ennek megakadályozására. A Hyde-parkban olaszellenes nagygyűléseket tartottak és számos üzemből és gyárból felmondás nélkül elbocsátották az olasz alkalmazottakat. A londoni la-

Közvetítésre készül az olasz kormány a harcoló hatalmak között...?

Róma. (Rador.) A Stampa című lap fogalkozik Olaszország várható lépésével. A lap úgy véli, hogy Italia fegyverszüneti ajánlattal lép föl a most folyó háborúban és ez több német és olasz követelést is tartalmaz. Amennyiben az olasz ajánlatot elutasítják a szövetségesek, akkor Olaszország belép a háborúba. A fegyverszünetre vonatkozó részleteket a keddi olasz minisztertanácsban határozzák el. Ezzel a hírrel kapcsolatban a Stampa megállapítja, hogy a szövetségesek a legutóbbi legfelsőbb

VESZEK

régi ékszer, ezüstöt és briliáns-árut, magas napi áron, Str. Marasesti és V. Babes-sarkon, 24. sz. I. em.

E. B R A N D E S

2. Felszinen tartják az olasz követeléseket Tunisszal, Korzikával, Szezzel és Djibutival kapcsolatban. Rómában rámutatnak arra, hogy Olaszország készülődései folytán Franciaország egyetlen katonát sem szállíthat el déli határáról, miközben északon rövidesen döntő harc veszi kezdetét, amelynek célja Páris elfoglalása.

Hazalndult Itáliából kétezer amerikai polgár

Genoa. (Rador.) A „Manhattan” nevű észak-amerikai személyszállító hajó kétezer amerikai utasával elindult a genuai kikötőből. Az amerikai utasok Európa különböző országaiból gyűltek össze és a követségek előzetes figyelmeztetése után határozták el magukat a hazatérésre.

Washingtonból jelentik: A külügyminisztérium közlése szerint Kirk amerikai ügyvivő, aki jelenleg Rómában van, repülőgépen az Egyesült-Államokba utazik, hogy megkezdje szabadságát.

Metaxas tanácskozásal

Athén. (Rador.) A német távirati iroda jelentése szerint Metaxas görög miniszterelnök szombaton tanácskozásokat folytatott az athéni olasz és angol nagykövettekkel, majd utána kihallgatáson jelent meg György görög királynál.

Elővigyázatossági intézkedések Egyiptomban

Kairo. (Rador.) Az egyiptomi kormány újabb elővigyázatossági intézkedéseket tett, amelyek lehetővé teszik az úthírek terjesztőinek hathatós megbüntetését. Külön kémelhárító irodákat állítottak fel az ország területén. Hatósági engedély nélkül egyetlen hajó sem hagyhatja el az egyiptomi kikötőket. A minisztertanács elfogadta azt a tervet, hogy az Egyiptomi Bankot Állami Bankká alakítja át.

pok azt hiszik, hogy az olasz beavatkozást Mussolini miniszterelnök ultimátuma fogja megelőzni, amelyben olyan követeléseket támaszt, melyeket a szövetségesek előre elutasítottak. Londonban nem tagadják, hogy az olasz beavatkozás igen súlyos hónapokat hoz

III.

A madridi rejtély**Korlátozták Madridban a spanyol tengeri forgalmat**

Madrid. (Rador.) A Reuter-iroda jelentése szerint Sir Samuel Hoare, az új angol nagykövet repülőgépen megérkezett Madridba. A repülőtéren Cobbe heivettes protokolfőnök fogadta.

Spanyol főiskolások az angol követség előtt tüntetést rendeztek, amelynek során „Gibraltárt akarjuk” kiáltást hangoztatták. A Reuter jelentése szerint az angol ellenes tüntetés összeügg Sir Samuel Hoare érkezésével, aki azonban az eredeti programtól eltérően nem délelőtt, hanem délután érkezett meg a spanyol fővárosba.

Vasárnap már megszűntek Gibraltár mi-

att a tüntetések a spanyol fővárosban. A spanyol belügyminiszter, aki vasárnap Madridba utazott, utasítást adott a rendőrségnek, hogy minden további tüntetést akadályozzon meg. Vasárnap este is történtek gyülekezések Madridban, de a tüntető csoportokat a rendőrség feloszlatta. (Rador.)

A német távirati iroda közli, hogy a Valenciából az angol és francia kikötők felé irányuló forgalom az utóbbi időben nagyot csökkent. Ugy vélik, hogy közelebről teljesen meg is szűnik a hajóforgalom Anglia és Franciaország felé. (Rador)

Berlin. (Rador.) A DNB közli: A német kormány meghívására spanyol tiszti küldöttség érkezik Berlinbe. A tiszti küldöttség 18 spanyol katonatisztból áll, akik között több tábornok is szerepel. A spanyol katonatisztek megtekintik a német katonai berendezéseket, intézményeket és ellátogatnak a nyugati hadszíntérre is.

IV.

A nyugati nagy küzdelem

Német légitámadás Délfranciaország nagyvárosai ellen

Páris. (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda jelentése szerint Délfranciaország több városa ellen német légitámadás történt. Hogy melyek ezek a városok, azt a francia hadijelentés csak a légitámadások pontos mérlegének elkészítése után fogja közölni. A bombázott városok között van Lyon is.

Marseille-i városát is bombázták a német re-

pülőgépek, azt azonban nem közlik, hogy milyen mértékben találták el az ellenséges repülőgépek a katonai célpontokat. A támadás során 4-5 ellenséges repülőgép elpusztult.

A német repülőgépek közül, amelyek Svájc-on át támadtak, kettőt a svájci légvédelmi ütegek Biel környékén lelőttek. Mindkét gép svájci területen zuhant le. (Rador.)

Berlint hadijelentés:

Vasárnap két torpedórombolót, egy órhajót, egy kereskedelmi hajót és 59 szövetséges repülőgépet semmisítettek meg a németek

Berlinből jelentik: A vezérlő főhadiszállásról a hadseregparancsnokság a következőket közli: „Dunkerque városa ellen megindított német támadás sikeresen halad előre. Annak ellenére, hogy a terület vízzel van elárasztva és a katonai hadműveletek csak nehezen haladhatnak előre, a német szárazföldi hadsereg a légi haderővel együttműködve mindent olkövet a siker kivívása érdekében és ennek során Bergues megerősített várost már sikerült elfoglalni, Dunkerque környéke, amely egyelőre még az ellenség kezében van, a német nehéztüzérség tüze alatt áll. A várost egyébként repülőrajaink állandóan bombázzák. A június 2-i légitámadás alkalmával a dunkerquei kikötőben két ellenséges torpedóromboló, egy órhajó, egy 5 ezer tonna kereskedelmi hajó süllyedt el, míg egy hadihajó, két torpedóromboló és 10 kereskedelmi hajó megromlott. A Forbach elleni támadásunk során, amely egyszerre két irányból következett be, az ellenség kénytelen volt visszavonulni és ez alkalommal számos

foglyot és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltunk.

Hozzávetőleges kimutatás szerint a flandriai és artolsi harcokban 300 ezer angol és francia hadifoglyot ejtettünk. Ami a narvikai harcokat illeti, a német alpesi vadászok és a német hadihajókön odaérkezett egyéb egységek folytatják a harcot a tuleröhen lévő ellenséggel szemben. Az északnordvégiai Vadső helység rádióállomása több bombatalálat következtében elpusztult. A Lefeten fiord keleti kijáratánál egy ellenséges szállítóhajó elsüllyedt.

A vasárnapról hétfőre hajló éjszaka az ellenség folytatta légitámadásait nyugat- és délkeletnémetországi helységek nem katonai célpontjai ellen, anélkül azonban, hogy komolyabb károkat okozott volna. Június 2-án az ellenséges légihaderő 59 gépet vesztett, amelyek közül 27 repülőgépet légiharcban, tízet a légelhárító ütegek pusztítottak el, míg a többi a földön semmisült meg. (Rador.)

Páris jelenti:

„A német haderő veszteségei súlyosabbak, a szövetséges hadsereg készen áll a harcra”

Páris. (Rador.) A június 2-án kiadott francia hadijelentés ezeket tartalmazza:

„Amikor kiadták a parancsot a Dunkerque felé való visszavonulásra, az angol és francia csapatok három fronton voltak elfoglalva éspe-
ning Arras mellett, St. Omernél, Valenciennesnél és Courtróinál, ahol összeköttetésben álltak a belga hadsereggel. Az ellenség arra számított, hogy ezek a csapatok megadják magukat, de a szövetségesek csapatai a legnehezebb feltételek mellett állandó harcra kényszerítették az ellenséget. Visszavonulásuk közben először a La Bassée és Scarpe csatornák menti vonalat foglalták el, azután Lyst, Gravelines, Casselt, Yprest és Nieuportot, végül pedig Dunkerque közelében sikerült a harcteret részben vízzel elárasztani. Minden egyes hadmozdulatot a legnagyobb rendben hajtották végre, annak ellenére, hogy állandóan az ellenséges tüzés, légihaderő és a harcok között állottak s szünet nélkül eredményes ellentámadások árán fedezték a visszavonulást. Ez a visszavonulás 20 napi szünet nélküli harc után kezdődött és váratlanul történt, mert Lipót király kapitulációja következtében a balszárny fedezetlen maradt. A francia és angol hadsereg történetében örökké emlékezetes marad a hősséggnek ez a példája. A csapatok vitátszége, meg nem törő erélye következtében, azok a területi előnyök, amelyeket az ellenség szerzett, emberéletben és hadianyagban is nagyon drága volt. A német haderőnek súlyosak a veszteségei és a mi hadseregünk erkölcsi ereje nagyobb, mint bármikor volt és készen áll az újabb harcokra. A tengerpart felé visszavont csapatok legnagyobb része már hajóra szállt Dunkerqueben, ahol ellenállásunk tovább tart. Franciaország büszke lehet az északi hadsereg hőskatonáira és vezéreire. Június 2-án a Somme és Aisne fronton a tevékenység csak tüzéségi gépfegyvertüzelésre szorítkozott. Június 1-én és 2-án repülőink leginkább az északi hadsereg ellátásával voltak elfoglalva, de ezenkívül számos nagyobb felderítést végeztek Tréves környékén és a Feketeerdőtől délre. Az ellenségnek a francia déli partok elleni támadása 12 gépébe került.

A francia hadsereg főparancsnokság hivatalos jelentése szerint, szombaton délután Abbeville-től északra két német katonavonatot a szövetségesek repülő elpusztítottak, egy vasútvonalat megromlottak, egy átjárót s egy országutat.

használhatatlanná tették. Egy ellenséges repülőgépet elpusztítottak. Vasárnap reggel a repülőbiztosították dunkerque-i csapatok utánpótlását. A hajószállítás Dunkerquenél szakadatlanul tovább folyik, a Somme és a Rajna közötti arcvonalon teljes nyugalom uralkodik. (Rador.)

Eláll szemé-szája, ha a Gólya-áruház olcsó árait látja

Solyemnadrág 29-39-59 lel.

London jelenti:

Munkában a brit haderő

London. (Rador.) Az angol légügyi minisztérium hivatalosan jelenti: Az angol királyi légihaderő gépei erőteljes légitámadást intéztek Rotterdam benzín és kőolajraktárai ellen. A rotterdami kőolaj és benzinkészletek — a jelentések szerint — teljesen elpusztultak. Az angol királyi légihaderő gépei egy szigetet és több holland kikötőt eredményesen bombáztak.

Az angol légügyi minisztérium jelentése szerint Dunkerque felett eddig 35 ellenséges repülőgép pusztult el. Az angol repülőegységek bombázták a hammi és osnabrückeri katonai raktárakat. Felrobbantottak egy génesített szállítószalagot és súlyosan megrongáltak egy hidat, mindezt angol veszteség nélkül. Dunkerquenél 8 angol repülőgép eltűnt. Antwerpen-től északra a repülőgépek bombái felgyújtottak egy rádióállomást és egy benzínraktárt. Osztróda közelében három bombázó ellenséges repülőgépet felgyújtottak és Narvik mellett 9 német gépet elpusztítottak.

Newyorkból jelentik: A Havas-ügynökség közli, hogy Eden angol hadügyminiszter beszéde kiváló benyomást keltett az Egyesült-

Végetért Flandria kiűritése

Zürich. (Rador.) Párisi katonai körök véleménye szerint a flandriai fronton a kiűrés teljesen végetért. A szövetségesek már elfoglalták új vonaljaikat. A Moseltől keletre és Rehel környékén erős ágyúüz volt. A többi részekben aránylagos nyugalom uralkodik.

Londonból jelentik: Hétfőn reggel újabb francia csapatok érkeztek Angliába. Annak ellenére, hogy a katonák fáradtak, egyetlen óhajuk van és pedig az, hogy folytassák a harcot Franciaország elfoglalt területének vissza szerzésére. Nagyszámu angol önkéntes élelmet és italt, valamint több ezer postai levelező lapot osztott szét a katonák között, akik ilyen módon értesíthetik családjukat és hozzátartozóikat. (Rador.)

Vasárnapi hadijelentés

Párisból jelenti: A Havas-ügynökség közli, hogy vasárnap nem történt semmi említésre méltó esemény, csupán a levegőben volt nagyobb tevékenység, ahol a németek erős támadásokkal igyekeztek megakadályozni a csapatszállításokat. A német gépek azonban mindent a francia-angol légharító tüzelés hatósugarába kerültek és nagy veszteségeket szenvedtek. A csapatok elszállítása gyorsabb ütemben folytatódott. A Somme mentén elhúzódó arcvonalon esend volt, de az Aisne folyónál élénk tüzési akciók folytak. (Rador.)

Negyszázötven amerikai repülőgép utban Anglia felé

Montrealból jelentik: Ma ismét nagyobb repülőgép szállományok érkeztek az Egyesült Államokból Kanadába. A gépek az újat légi uton tették meg és valamennyit amerikai pilóta vezetett. A szombati nap folyamán 100 repülőgépet indítottak hajókön utnak Európa felé és hétfőn ismét behajóztak 200 bombavetőt, valamint 150 vadászgépet.

URANIA: mindig vezet. Tel. 12-32. 3 órakor matiné, olcsó helyárrakkal. 5. 7.15. 9.30

MA visszavonhatatlanul utóllára: .

„Bölcsődal”

HOLNAP PREMIER! A világhírű WARNER BROSS-filmgyár remeke. Rendezte: KERTÉSZ MIHÁLY.

Az elsodort élet

Főszerepben: JOHN GARFIELD és szépséges 3 nővér: ROSMARY, PRISCILLA, LOLA LANE.

Ez a film egy családi élet megrázó tragédiája. Három nővér szenvedése apjuk bűnéért. Ki ne emlékezne Emil Jannings-nak világsiker aratott filmjére. „Az elsodort ember”-re? Ez hatalmasabb, szebb és izgalmasabb. Ez a film családok és mindannyiunk sorsa...
Híradó!

Szívba, érelmeszesedés, nőbetegségek, isenbajoknál, reumánál stb.

Buziás gyógyfürdő

Bánát, Románia, szénsavas, vasas fürdők és ivókurák. Fürdőidény május 15-től október 1-ig. Gyógyulás, szórakozás, pihenés, strand, sport, tánc, mozi, park. Muschong Hotel, Grand Hotel, Bazar Hotel, Adél villa, Antónia villa, Margit villa, valamint számos magánvilla és ház. Információ: Fürdőgazgatóság és Oficial Local de Cura si Turism.

Elszántan sorakozik fel a jövő nagy feladatai előtt

1940 érettségiző magyar fiatalsága

Június 5.

Ez a nap nem kerül be a hadtörténelembe, nem örökíti meg lelkes, vagy ellenkezőleg elfogult történetírók pedig június ötödike is csatakezdés napja: ekkor sorakoznak csatarendbe azok a fiatalok, akik az 1939-40-es tanév eredményeképpen befejezték középiskolai tanulmányukat s most érettségivizgató végett jelentkeznek. Új korosztály lép ki az iskolákból, akik most kezdik, ugyanúgy ahogyan már az apák és nagyapák is kezdték.

Ugyanúgy és — mégsem ugyanúgy. Megszűnik az életnek az a szakasza, amely minden iskolagonddal, minden tanulási kötelezettséggel, ezernyi aprólékos bubánattal együtt mégis a legkedvesebb emléket jelenti. A diák — még akkor is, ha diák marad és főiskolára megy, — valahogy emberré válik, „éretté nyilvánítják” s ez a minősítés bizony már kötelező. Mind ez változatlanul ugyanaz, mint az apáknál és többé kevésbé a nagyapáknál is volt. Ugyáztízszik, mintha a lényeg nem változott volna. Pedig éppen ellenkezőleg, a külsőségek maradtak csupán változatlanok, a lényeg — az élettel való találkozás — feltételei és jelentősége is megváltozott. Ma, 1940. tavaszán sokkal súlyosabb gond, sokkal nyitottabb kérdés, ezerszer felelősségtelesebb feladat az, ami az érettségiző fiatalság vállára hárul s hogy mi a véleménye mindeztől a nagy vizsgára készülő diáknak, érdekesen mondja el egyike azoknak akik most június ötödikén bejelentik majd: az érettségibizottság elé kívánnak járulni.

Sok „érettségi” küszöbén

„Mi lesz velünk?” kérdezi mindenki aggódva, maskódva, fejét csóválva és hümmögve — kezdi nyilatkozatát 1940. tavaszának érettségire készülő diákja — „mi lesz a corsotok?” — tudakolják ismerősök és jóakarók s ebben kicsit benne van az a kérdés is, hogy „mi lesz velünk”. Mert tessék elhinni, ez a kérdés nem csupán ráuk vonatkozik. A most érettségiző középiskolások holnapra nem lehet, kérem, különválasztani attól, ami körülöttünk történik és ugye, kérem, nem vagyok nagyképi ha azt mondom, hogy ma mindenki csak a holinnal számolhat és senki sem gondolhat arra, hogy mi lesz holnapután. Azt mondja az egyik hű a napokban a másoknak, mond: hány az óra? Mire mások: tíz perc múlva tizenkettő, igazán? — feleli az első — te ilyen derülítő vagy, meg mered mondani, mi lesz tíz perc múlva?

— Jó, jó, most mosolyogni tetszik és azt gondolja, hogy ez csak vicc. De, persze, a viccről is elmondhatjuk, hogy nem mozog a haraszt, ha nem fúja a szél; hát persze, hogy a tréfából is itélni lehet a korra, amelyben született. Merem én azt mondani, hogy orvos leszek? Vagy meri azt mondani a padszomszédom, hogy mérnök pályára készül? Hát mit tudjuk mi azt, hogy mi következik talán már az érettségi másnapján? Azt, hogy mi lesz velünk, nem lehet különválasztani attól a kérdéstől, hogy mi lesz a háborúval és attól a kérdéstől, hogy mikor, miképpen ér véget ez a nagy fegyveres küzdelem.

„Nem félünk” — így hangzik a következő megálapítás a Holnap Érettié szírából, olyan határozottsággal, hogy valami jóleső bizakodás lopakodik a szívbé, hallatára.

— Nehogy azt higyle bárki is, hogy mi, akik most készülünk elszakadni az iskolától, egyetlen percig is félünk, vagy kétkedve állunk a jövőnk előtt. Tudomásul vesszük, hogy a középiskola elvégzésének első napjától kezdődően ugyanolyan felelősség hárul ráuk, mint minden más felbirtre (itt ünnepelesen megcsillan a szeme és keményebbé válik a hangja), alaposan felkészülünk mindarra, ami következni fog. Bizalommal és kitartással nézünk a holnap elé és meg kell mondanom, nagy várakozás él bennünk. Olyan időponthoz lépünk az életbe, amikor nagy változások dühöngnek végig a Földön, amikor mindenki érzi, tudja s ha a fordulat súlyát nyögve viseli is, de tudomásul veszi, hogy valami úinak és gyökeres változásnak kell következnie...

Hit és bizalom csendül ki a hangjából ennek a fiúnak, ahogy saját sorsáról és mindarról beszél, ami körülötte történik. Csendesesen, nagyon komolyan beszél, mintha érettségi tételre válaszolna, ahogy ezeket mondja még:

— Mert tessék elhinni, olyan nagyszerű feladat vár erre a most életbelépő fiatalságra, amit nagyszerűbbnek lehet nevezni a megszokott, csendes készüldésnél az egyetemenre, vagy más úrhelyre, ahová a kenyérkereset szükségossége állítja az embert. Most rombolás folyik mindenfelé, terméketlen erőfeszítésben prédálják el a termelő erőket és én hiszem, hogy ez nem tarthat így soká, hiszek abban, hogy ennek meg kell változnia. Nem kell ahhoz nagy politikusnak lenni, nem kell ahhoz magas filozófiai világszemlélet, csak az kell, hogy holnapra készülő fiatal legyen az ember, hogy érezzük a zűrzavart, érezzük a szörnyű válságot, ami talán elsodor közü-

lünk majd néhány ezret és azok közül, akik most érettségiznek esetleg néhány tízezret, de az egész nemzedéket, az egész korosztályt mégsem semmisíteti meg a vihar, amelynek el kell ilnie egyszer...

„Szükség lesz ráuk” — folytatja a Holnap Érettié. — szükség lesz ráuk, orvosokra és mérnökökre, építészekre és hivatalnokokra, kereskedőkre és gazdálkodókra, mindenki-re, aki dolgozni, élni akar. Soha olyan szükség nem volt manapság mint ezután a háború után, mert nemcsak városromok, nemcsak elpusztult földterületek

(A külpolitika folytatása)

Sok hadifoglyról és nagy zsákmányról tesz jelentést a német hadvezetőség

Berlin. (Rador). A német vezéri főhadiszállás hivatalosan jelenti: A flandriai nagy csata, a történelem egyik legnagyobb csatája befejezésének küszöbén áll. Ez a csata a német fegyverek fölényes győzelmével ért véget. A foglyok hosszú oszlopokban menetelnek a különböző foglytáborok felé. Összeszámlálásuk napok óta tart, de még nem ért véget. Eppen így nem lehet még számbavenni a hadizsákmányt sem, de már most is megállapítható, hogy az óriási, amit bizonyít, hogy egyetlen frontszakaszon 200 különböző típusú löveg került a német csapatok kezére. Az angol expedíciós haderő fejletlen menekülésében felszerelésének legnagyobb részét visszahagyta. Ezek és ezer ágyú, tank, gépkocsi, rengeteg munitió maradt vissza, részben elpusztított, részben jó állapotban, mert a menekülő seregnek nem volt ideje ahhoz, hogy mindent elpusztítson. Már most meg lehet állapítani, hogy a francia haderőt a 21 napon harcok során olyan veszteségek érték, amelyeket aligha fog tudni pótolni. A francia haderő legjobban kiképzett, elit hadosztályai semmisültek meg. Az 1., 7. és 9-ig francia hadseregek felbomlottak és óriási veszteségeket szenvedtek.

A német vezéri főhadiszállásról jelenti: A németek további előnyomulást tettek Dunkerque-től 10 kilométernyire keletre. A légi haderő állandó támadásokkal megnehezíti az angol expedíciós haderő behajózását. Elsüllyesztettünk négy hadihajót és tizenegy szállítóegységet 54 ezer tonna tartalommal, megromlaltunk 14 hadihajót és 38 kereskedelmi gőzöst 160 ezer tonna tartalommal. Egy német gyorsnaszád torpedóalálattal elsüllyesztett egy zsúfolásig megrakott szállítóegységet. Az ellenség június 1-én 58 repülőgépet veszített. Dunkerque eleste küszöbön áll.

A német főhadiszállás a következő közleményt hozsáfította ki a háború tizedik hónapjának megkezdésekor a DNB rendelkezésére:

megtisztítása következik majd a romoktól, de ez a háború más vonatkozásokban is romokat halmoz majd. Romokat, amelyeket nemcsak el akarítani, de pótolni is kell. Ellenállóbb, szilárdabb valamivel, mint ez az építmény, amely most recseg és ropog a háború súlyos csapásai alatt. Már a világháború is megmutatta, hogy a korszerű háborúban nincsenek győztesek és legyőzöttek. A győzelem csak látszat, mert mindenki annyit veszít erőben, elpusztult értékben emberanyagban, felhasználhatóságban, hogy ezt pótolni a régi módszerek szerint, a háborúra való készülődéssel, az összecsapás feltételeinek megteremtésével nem lehet. Talán most, ez a legyőztes találkozó majd megtanítja az embereket arra, hogy másként is lehet sőt másként kell megoldani a nagy, nyílt kérdéseket és akkor majd ott leszünk mi is, akik megintgathatatlannal és tessék elhinni, megtépzhatatlan életkedvvel nézünk szembe minden nehézséggel.

„Abrándok nélkül” — így mondja a diák. —

abrándok nélkül vesszük tudomásul a nehézségeket. Mert vannak, persze, hogy vannak olyan nehézségek, amelyek nem a holnaputánra, hanem már a holnapra vonatkoznak. Nem táplálunk hű reményeket, tisztában vagyunk azzal, hogy közülünk azoknak, akik tovább akarnak tanulni, az iskolai elhelyezkedés terén, a szülők egyre súlyosbodó kenyérgondjai vonatkozásában és ezer más tekintetben néha leküzdhetetlennek látszó akadályokkal kell megküzdeniük. Tudjuk, hogy akik állást akarnak vállalni, tisztában kell lenniük a gáncs, csal, a különleges gátlátsokkal. Foglalkozunk ezekkel a kérdésekkel, igyekezzünk megvitálni, próbáljuk megkeresni a helyes utat és bizunk benne, hogy meg is találjuk.

— Körülbelül tudjuk, hogy az osztály mit akar. Nyolcvan százalékban az értelmiségi pályát választjuk. Orvosnak, ügyvédnek, mérnöknek készülünk. A többiek egyszerűen nem tudják, mihez kezdenek. Ime, ez a helyzet 1940. tavaszán az érettségi arcvonal azon szakaszán, ahol jómagam is „állást foglaltam”...

„Igy készül”, ebben a szellemben készülődik ezer és ezer diák a június ötödiki sorakozásra. Amikor az érettségi-csatára kell jelentkezniük. A csatára, ami előkészíti, késznek nyilvánítja őket a további ütközetekre, ütközetekre, háborúban és békében, s milyen jó érezni, hogy ezek a fiatalok biztosan tudják, hogy ha talán közeljövőben háborús ütközetre is kerülhet a sor, elérkezik az ideje annak, hogy a béke nagy csatájában vegyenek részt. Több sikerrel talán, mint az eddigi korosztályok...

— A német arcvonal Norvégiától Abbevilleen keresztül a svájci határig terjed. A felszabadult német hadsereg újabb neküldülésére lehet számítani és Franciaországban aggodalommal tekintenek a Páris előtt elhúzó arcvonal felé, az angolok viszont ugyan csak aggodalommal figyelik a csatorna mentén elhúzó német arcvonalat, Anglia és Franciaország ezeken kívül a Földközi-tenger irányába is aggodva tekintenek.

Berlin. (Rador). A német hadszíntéri jelentés közli, hogy a német gyorsnaszádok egyetlen torpedóalálattal elsüllyesztettek egy 4000 tonnás zsúfolt csapat-szállítóhajót a belga partok közelében. Ugyancsak a német távirati iroda jelenti, hogy ezúttal első ízben intézkedést támadást a német repülőgépek Marseille kikötője ellen, ahol két hajót ért bombatalálat. Mindkét hajó kigyulladt. A jelentés beszámol arról, hogy szombaton az ellenség összesen 58 repülőgépet veszített, amelyek közül 42 gép légi harcban semmisült meg, 8-8 gépet pedig a légelhárító ágyúk lőtték le. Hétve a földön pusztítottak el. Huszont német gép vesztett el.

Feltűnést keltő híradás a „Nelson” pusztulásáról

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda több amerikai hírügynökség híradására hivatkozva jelenti, hogy a „Nelson” nevű 33.000 tonnás brit csatahajó torpedóalálattal következésképpen elsüllyedt. A legénység közül 700 ember a vízbe fulladt. A jelentés hozzáfűzi, hogy a Nelsont 1925-ben bocsátották vízre. Róla nevezték el a dreadnought-ok egyik osztályát. A Nelsonon 1350 tengerész teljesített szolgálatot.

CORSO. Ma szenzációs kettős vigjáték-műsor! 8, 5, 7.15, 9.30

I. Mégis szép az élet. Főszerepben: Claudette Colbert

II. STAN és BRAN turisták

Uj háborús híradók:

Rotterdam elfoglalása az egytörvényes csapatokkal. A sedani és belgiumi szörnyű harcok.

A megértés szellemének szükségességét hangsúlyozta beiktatása alkalmából mondott beszédében Ion Gigurtu külügyminiszter

Grigore Gafencu bucsubeszéde a külpolitikai vonalvezetés további változatlanosságának szükségességéről

Az ország ezután is megőrizni kívánja szigorú semlegességét

Bucuresti. Hétfőn délben a Sturdza-palotában megtörtént Ion Gigurtu főmérnök, az új külügyminiszter beiktatása. Grigore Gafencu volt külügyminiszter, a külügyminiszterium tisztviselői és a külföldi, valamint a belföldi sajtó képviselői jelenlétében. Gafencu volt külügyminiszter beszédében a következőket mondotta:

— Harmadikban történik, hogy bucsuf mondok Önöknek és hogy eltávozom ebből a házból, amelyhez ebben a súlyos időben továbbra is minden gondolatom fűz. Nincs idő most a sok beszédre és csak köszönetet akarok mondani Önöknek bizalmukért és szeretetükért, amelyet irányomban tanúsítottak és amellyel segítettek nekem, hogy az Uralkodóval és az országgal szembeni köteletségemet becsülettel és odaadással teljesíthettem. Különös köszönetemet fejezem ki legközelebb munkatársaimnak, Creteanu és Grigorcea uraknak, akiknek hozzáértése, tapasztalatai s barátsága lehetővé tette, hogy minden körülmények között számíthattam rájuk. Meg vagyok győződve arról, hogy ugyanezzel a bizalommal és odaadással fognak viteltetni utódon. Gigurtu miniszter ur iránt, aki magas intelligenciával és mély hazaszeretettel fogja vezetni továbbra is külpolitikánkat ugyanolyan irányvonalak mellett, mint amelyek eddig is fennállottak. Tudjuk és érezzük, hogy ettől a külpolitikától függ legnagyobb részben az ország biztonsága és jövője. Éppen ezért kicsinynek és nagyoknak, a közelben és a távolban fel kell sorakozni az Uralkodó köré és követni kell az ő legmagasabb utmutatásait, hogy így szolgáljuk a királyt és az országot.

Ion Gigurtu, az új külügyminiszter válaszában a következőket jelentette ki:

— Uraim, köszönetet mondok Gafencu miniszter urnak hozzám intézett szavaiért. Az ő működése közismert. Ő volt az, aki a legnehezebb időkben rátermettségével, tehetségével és minden készségével vezette ezt a miniszteriumot és biztosította számunkra az annyira óhajtott nyugalmat és jó egyetértést a szomszéd országokkal. Ma veszem át a miniszter ur kezeiből a külügyminiszterium vezetését és kitűzött célom az, hogy külügyminiszteriumunk tevékenysége Öfelsége, a király utmutatásai alapján, mint eddig, továbbra is ugyan-

olyan irányvonalon haladjon, és pedig a béke, a függetlenségünk és határaink megvédelmezése, valamennyi nemzettel, de különösen szomszédainkkal való jó egyetértés fenntartása érdekében. Ehhez a politikához a megértés szellemére van szükség s ahhoz is, hogy nem-

zetünk életérdekeit, földrajzi helyzetét és történelmi fejlődését, valamint közgazdasági szerepét figyelembe vegyük. E politika érdekében fogom felhasználni minden erőmet. Boldog vagyok, hogy ebben az állásban, amelynek vezetésére az Uralkodó magas bizalmából engem jelölt ki, olyan munkatársakra találtam, akiknek tapasztalataira mindenképp úgy számíthatok, mint elődöm számított. Bucuresti. Politikai körökben egyébként kifejezetten hangsúlyozták, hogy a külügyminiszter személyében beállott változásnak az ország külpolitikájában semmiféle jelentősége nincsen. Az ország külpolitikája az új külügyminiszter vezetésével változatlanul az eddigi célokat követi. Románia miként eddig, úgy ezután is megőrizi legszigorúbb semlegességét. (Rador.)

Templom- és iskolaépítésre készül Bucuresti magyar evangélikus társadalma

Közel egymillió lei értékű telket vásárolt a lelkes gyülekezet

Bucurestiből jelentik: Sok ismertető jelent meg mostanában a Bucurestiben élő magyarságról, amióta a Magyar Népközösség tevékeny munkája ugy kulturális, mint társadalmi téren szemmel látható eredményeket mutat föl. Részletes beszámolók és tudósítások érkeznek ezenkívül külön a katolikus és református egyházak működéséről, amelyek mind szép haladásról tesznek bizonyosságot. A bucaresti-i magyar katolikus és református egyház mellett azonban egy, számra nézve ugyan kisebb, de annál lelkesebb és törekvőbb magyar egyház tagjai is megérdemlik, hogy jelentős munkájukról megemlékezzünk:

a bucaresti-i magyar evangélikusok.

Egyházközségük tulajdonképpen csak hét éve alakult meg és a hívek száma csupán néhány ezer, de sorsuk, jelenük példát ad a romániai összmagyarságnak.

A világháború előtt mintegy 4000 volt a bucaresti-i evangélikusok száma és e szám fokozatosan növekszik. A háború előtt nem sikerült a Bucurestibe kivándorolt magyar evangélikus hívek pasztorizációja, de a háború után meg lett a sok küzdelem eredménye. A huszas évek elején megalakult Romániában a zsinatpresbiteri magyar ágostai evangélikus egyházkerület. Frint Lajos, jelenlegi szuperintendens, néhai báró Amrózy Andor és Purgly László, a jelenlegi közszerepben működő, fáradhatatlan agilitású egyházkerületi főfelügyelő, az aradmegyei magyarság illusztris vezető-egyházi vezetője fáradozott és végeztek szinte emberfeletti munkát, hogy a hatóságoknál elismertessék az önálló és független magyar evangélikus egyházkerületet. Ekkor fordult először a figyelem Bucuresti felé és felmerült az az óhaj, hogy lelkesít kell oda küldeni, aki gondozza és egy táborba tömörítse a híveket. Súlyos anyagi áldozatok árán néhány hónapra leköltöttek egy evangélikus lelkesít a fővárosba, aki azt a megállapítást tette, hogy a talaj jó, a fiatal egyház hívei elég erősnek bizonyulnak, hogy

minden anyagi alap nélkül is megválasszák első rendes lelkesítüket. Egy évtized telt el mégis, amikor 1933-ban megkezdődött az építómunka.

Ma már szépen fejlődő hitélet tapasztalható a bucaresti-i magyar evangélikus egyház kebelében. Sesety Zoltán lelkesít, aki nemcsak a szószék igehirdetője, hanem a felekezet társadalmi életében is megtestesíti az összefogó és összetartó erőt, vezetője az evangélikus híveknek. Munkatársa Sipos András lévita-tanító és a presbitérium Hitbuzgalmi lapot adtak s adnak ki, valóságos egyesületeket alapítottak és megalakult a Férfiszövetség és Nőegylet is.

Csak egy hiányzik: a templom. Ennek gyűjtésére nagyszabású mozgalom indult meg és az egyházközség közel egy millió lelt szét telket vásárolt.

hála a gyűjtés eredményének. A Nőegylet maga 150.000 lelt gyűjtött a nemes célra. Ezenkívül több ingatlan-adomány lehetővé tette, hogy háromemeletes bérház létesüljön, amelyben az „Evangélikus Otthon” van.

Hogy mindez létrejöhetett, az legnagyobb részben Frint Lajos szuperintendensnek köszönhető, aki Purgly László egyházkerületi főfelügyelővel együtt fáradhatatlanul dolgozott az eredményért: a bucaresti-i magyar evangélikus egyházközség megalapítása érdekében. Még egy örövendetes aradi vonatkozású hír van a bucaresti-i egyházközséggel kapcsolatban, amely báró Solymossy Tibor aradmegyei földbirtokost választotta meg felügyelőül. A közismerten áldozatkész, nemesgondolkodású földbirtokos már eddig is jelentősen kivette részét egyháza munkájából és az a feladat, amely most vár rá Bucurestiben — felépíteni a templomot és az iskolát — minden bizonytalanság nélkül megvalósul. Báró Solymossy Tibort nem sokára avatják ünnepélyes külsőségek között méltóságába, ami után fokozottabban indul meg az új templom felépítésének munkálata. Tehát a bucaresti-i magyar evangélikusok rövidesen saját templomukban fogják áldani az Urat és saját iskolájukban taníthatják gyermekeiket.

A magyar közművelődés szolgálatában

Az Országos Magyar Dalos Szövetség lelkes hangulatu közgyűlése

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Az Országos Magyar Dalos Szövetség vasárnap délután tartotta meg rendes évi közgyűlését a Református Kollégium nagytermében. A közgyűlést megelőzően a Szövetség választmánya tartott ülést a központi iroda tanácsstermében. Az ülésen dr. Inczedy Jocksmann Ödön elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a Szövetség halottairól: Bene Ferencről és dr. Tóth János kerületi elnökről, valamint Lengyel Mihály dalosról. Meleg szavakkal emlékezett meg az elnök Páll Ferenc sepsiszentgyörgyi kerületi elnök és dr. Willer József országos főkarnagy munkájáról. Tarcza Bertalan főtitkár olvasta fel ezután évi jelentését, amelyben beszámolt többek között arról, hogy az elmúlt év folyamán öt új dalárda kapcsolódott be a Szövetség munkájába.

A közgyűlésen dr. Inczedy Jocksmann Ödön elnök mondott megnyitó beszédet.

Tarcza Bertalan főtitkár és dr. Kiss Béla főpénztáros jelentését a közgyűlés tudomásul vette. A főtitkár közölte, hogy Nemess Elemér lugosi kerületi elnök lemondott. Azt javasolta, hogy ezt a lemondást ne fogadják el, mert nem látnak okot erre az elhatározásra. A közgyűlés ezt a javaslatot elfogadta. Ezután az egyes kerületek vezetői olvasták fel jelentésüket.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.

TELEFONSZÁM 20-10

„ÁRTATLAN ZSUZSI“

Bájos, énekes operett.

Jön: „Az indián amazon“

V(örös veszedelem)

Játékoskeretet állítottak össze Budapesten a vasárnapi Budapest — Bécs mérkőzésre

Budapest. A június 9-iki Budapest—Bécs városközi mérkőzésre vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitány játékoskeretet állított össze, amelynek tagjai a következők:

Kapusok: Csikós, Háda.

Hátvédek: Kiss, Biró, Pákozdy.

Fedezetek: Király, Sárosi III, Balogh, Szalay, Ducás.

Csatárok: Kincses, Sárosi dr. Gyetval, Serfőző, Vincze, Kocsis, Sütő, Kiszely, Toldi.

Visszavonhatatlanul ma utoljára!
3-kror olcsó, 5, 7.15, 9.30 rendes helyárakkal.

„Lövöldözés a határon“

Izgalmas csempeszdráma.

az utóbbi évek legnagyobb monumentális, színes sláger-filmje. Claudette Colbert és Henry Fonda briliáns alakításával.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 1-31. Működési cím: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves ár... 840 Ft. Negyedéves... 210 Ft.
Hónapos... 420 Ft. Egy hó. apr. 70 Ft.

Adám

Írta: KOSZTOLANYI DEZSO

Most gyakran gondolkodom aradra, Adám. Busz útszámon mert lát, hogy létezem. S a nevem: ember. A gond szolgálgyán feléd lóhárom csüggeteg kezem.

Papapáty s tigris közt csak ember állt. Kire kövér kenővén hálózat. Körömmel vakarod vörös szakállad. S úgy képzelm, hogy véres a fogad.

Ó, első ember... Ó, földalmak utla. Te vagy a szennyes óceánok kutja. Amelől fájó sorsomat öröklöm.

Bár láthatnák színről-színre téged. Hogy most könny. Átok és lal éget. Ürögve az arcodba váglam öklöm.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 8.10, London 1403, Newyork 4.46, Mladno 22.50, Berlin 178.25, Varsó 90.00, Belgrad 10.00, Bucaresti 2.25.

KIRALYI VENDÉGEK A BUCURESTII DERBYN. Bucurestiből jelentik: Ófelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda tegnap megjelentek a banasai löversenyterén és végignézték a román Derbyért folyó futtatásokat.

ATVETTE HIVATALAT AZ ÚJ KÖZMUNKÁGYI MINISZTER. Bucurestiből jelentik: A közmunkágyi és közlekedésügyi miniszterjumban ma történt meg Ion Macovei miniszter beiktatása. A miniszteriumot Gigurtu miniszter adta át és rajta kívül még Gr. Periejeanu, a CFR igazgatótanácsának elnöke mondott beszédet.

A BALKÁN-SZÖVETSÉG GAZDASÁGI KONFERENCIAJA. Belgrad. (Rador). Az összes jugoszláv lapok hosszú cikkekben számolnak be a Balkán-szövetség nyolcadik gazdasági ülésének megnyitására. A Vreme ezeket írja: A politikai és gazdasági helyzet, valamint a bolzsalni háború, amely Nyugat-Európában folyik, rendkívül fontosságot kölcsönöz a Balkán-szövetség gazdasági tanácskozásainak. Alkalmom nyílik majd arra is, hogy a Balkán államok együttérzését és békekészségét nyilvánosságra hozzák. Vasárnap a külföldi bizottságok tagjai eljártak az Avala hegyre és megkoszorúzták az ismeretlen katonáknak és opjenáci királysírokat.

Flora (volt Reusz) jéggyár. Tel. 1141

DIPLOMACIAI ÉLET BUCURESTIBEN. Bucurestiből jelentik: Adrien Thierry volt bucurestii francia nagykövét tegnap 10 órakor a Simplonnal Párisba utazott. Az Északi pályaudvaron búcsúztatására megjelentek Argejjanu szenátusi elnök, Grigore Gafencu volt külügyminiszter, Crejjanu külügyi államtitkár és a bucurestii diplomáciai kar tagjai. Tegnap érkezett meg Bucurestibe Madridból Akumovics az új bucurestii jugoszláv követ és felesége.

BAKUBA ÉRKEZETT KALININ A LEGFŐBB SZOVJETTANÁCS ELNÖKE. Moszkva. (Rador). A Német Távirati Iroda jelenti: Kalinin a legfelsőbb szovjettanács elnöke, aki kaukázusi körutazást tett, vasárnap Bakuba érkezett.

A LETT HADSEREGFŐPARANCSNOK MOSZKVBAN. Moszkva. A lett hadsereg főparancsnoka Moszkvába érkezett. A rigai pályaudvaron magasrangú előkelőségek búcsúztatták és Rosenstejn, orosz követen kívül, Munters külügyminiszter is megjelent. A lett főparancsnok, aki egyben a hadügyminiszter is, Tomosczenko tábornok meghívására utazik az orosz fővárosba.

FIA SZÜLETETT A GÖRÖG TRÓNORÖKÖSNÉNEK. Athén. (Rador). Frederika hercegnő, Pál görög trónörökös felesége újszülött fiúnak adott életet. Ugy a hercegnő, mint az újszülött egészségesek.

CHURCHILL KEDDEN BESZÉL. London. A Reuter szerint Churchill kedden az alsóház ülésén beszámolt a hadihelyzetről. Beszéde során részletesen ismertetni fogja a flandriai visszavonulás körülményeit is.

A NORTHCUMEBRLANDI HERCEG HALALA. London. A northumberlandi herceg 27 éves korában mint tartalékos főhadnagy a harc-téren elesett. Azelőtt a légügyminiszter parlamenti magánitkára volt.

AZ ÉVZÁRÓ VIZSGÁK ÉS ÉRETTSEGIK ARADON. Az aradi középiskolákban már folyamatban vannak az évszáró vizsgák, majd ezeknek befejezésével sor kerül az érettségi vizsgálatokra. Érettségire a jelölteknek június 5-én kell jelentkezniük, az érettségi vizsga időpontját ezután alapítják meg. Az aradi római katolikus főgimnáziumból előreláthatólag heten jelentkeznek, vagyis valamennyi végzett növendék.

Munkaszüneti intézkedések június 6-június 17. között

Az aradi munkaelügyelőségtől nyert értesülésünk szerint úgy a hősök napja amely idén június 6-ra, csütörtökre esik, mint a június 8-iki, szombati restaurációs ünnep (törvényes ünnep, amelyről a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény intézkedik. A törvény értelmében ezeken a napokon szigorított vasárnapi munkaszünet van, vagyis a horgélyműhelyek és az élelmiszerüzletek, mészárszékek sem lehetnek nyitva. Szigorított vasárnapi munkaszünet van június 17-ikén, hétfőn, a Szentháromság ünnepén is. Abban az esetben, ha a fent ismertetett intézkedésekben időközben miniszteri rendelettel változás állana be, azt idejében közöljük majd olvasóinkkal.

AMERIKAI GÉPKOCSI-KÓRHÁZ A NYUGATI HADSZÍNTÉR SZÁMÁRA. Párisból jelentik: Az Egyesült-Államok legfelsőbb bíróságának egyik ügyvédje táviratot írt Petain tábornagyhoz amelyben közölte hogy a francia-amerikai bizottság nevében egy kórház gépkocsit ajánl fel a fronton küzdő katonák részére. (Rador).

ELTÜNT A BRÜSSZELI ANGOL NAGYKÖVET ÉS A KATONAI ATTASÉ. Párisból jelentik: Sir Lancelot Oliphant, belgiumi angol nagykövetség és a követség katonai attaséjának nyomaveszett. Mindketlen néhány nappal a megadás előtt Brugesből gépkocsin Dunkerque felé indultak.

Promontorul-borok

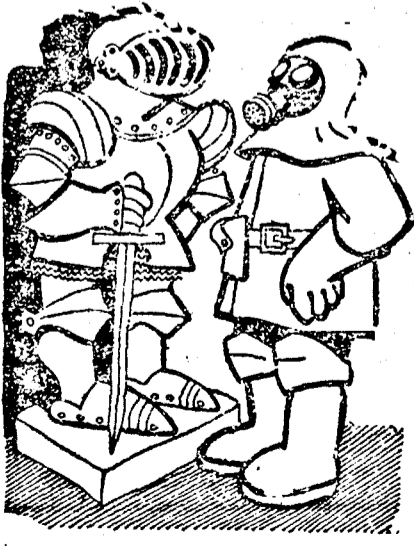
árban és minőségben utólérhetőenek. Okvetlenül izlelje meg! Telefon: 10-64.

Központ: Str. Floria 12. Fiókok: Bul. Reg. Ferdinand 55, Str. Sarmiseghetuza 11, Str. Lae Barna 41.

ELESETT A HARCTÉREN A BERLINI MÜEGYETEM REKTORA. Berlijn. (Rador). A Német Távirati Iroda jelenti: Dr. Achim von Armin, a berlini müegyetem rektora csapatai élén elesett. Von Armin 60 éves volt és alezredesként vezetett egy gyalogezredet, amely résztvett a nyugati front harcaiban.

SVÉDORSZÁG EGYMILLIÓ GAZÁLARCOT RENDELT. Stockholmból jelentik: A német távirati Iroda közlése szerint Svédország egymillió gázálarcot rendelt.

Öszinte kérdés

— Melyik az igazi középkor? —

Wiesel Jenő tragikus halála

Gépkocsin hozták Aradra Budapestről az elhunyt aradi fatermelő holttestét

Megrendítő halálhír terjedt el vasárnap Aradon. Wiesel Jenő általánosan ismert aradi fatermelő hunyt el váratlanul Budapesten a Fásor-szanatóriumban. Wiesel Jenő néhány hetel ezelőtt utazott Budapestre felesége társaságában. Az ismert aradi fatermelő utazása előtt gyógvult fel betegségéből és a Svábhegyi szanatóriumban utókezelésnek vétette magát alá. Közben komplikációk merültek fel, állapotában rosszabbodás állott be, úgy hogy orvosai sürgős műtét beavatkozást láttak jónak. A műtét a budapesti Fásor-szanatóriumban meg is történt és azt az európai hírű dr. Ádám professzor végezte. Azonban az operatív beavatkozás nem javított Wiesel Jenő súlyos betegségén és a rövid telefonértesítés vasárnap este fél 10 órakor már bekövetkezett tragikus halálának hírért közölte családjának tagjaival. A haláleset tragikumát növeli az a tény, hogy gyermekeinek édesanyja, Wiesel Jenő első felesége éppen most hétfőn hat esztendeje ugyancsak hasonló körülmények között hunyt el Budapesten.

Wiesel Jenő a jótékonyágáról közismert nagykereskedő az aradi társadalmi élet minden megmozdulásában jelentékeny módon kivette részét. Husz esztendeje került Aradra Vaidahunyadról, mindig fatermelő vállalkozással voltak és a szakmában általánosan megismerték nevét. Éveken keresztül az aradi orthodox-izraelita hitközség elnöke volt és igen jelentős része volt abban, hogy az új templomot ez a hitközség megépíthette. Az elhunyt Wiesel Jenő földi maradványait halottszállító gépkocsin hozták Aradra és előreláthatólag szerdán délután 3 órakor helyezik örök nyugalomra.

Wiesel Jenő halálát hitvesén kívül fiait dr. Wiesel Béla orvos, Wiesel István takereskedő és Wiesel Zoltán mérnök (Haifa), továbbá dr. Wiesel Béláné Winternitz Sári menyee és Wiesel Ferenc unokája, valamint kiterjedt rokonság gyászolja.

PORTUGALIA KETTŐS ONNEPE. Lisszabon. (Rador). Vasárnap Portugália egész területén megünnepezték az ország megalapításának nyolcszázadik és a függetlenség kijárlásának háromszázadik évfordulóját.

KOSZORUMEGVÁLTÁS. A Milvai Erdőpart R. T. özv. Drüsszel Ferencné elhunyt alkalmából 500 lelt tett le P. Sszmann kezéhez hogy azt szegény gyermekek érdekében kifizelt akciókra fordítsa.

ATSZERVEZIK A BOLGAR HADSEREGET. Szófia. (Rador). Daskaloff tábornok, hadügyminiszter a Szobranjeban a költségvetési vita során bejelentette, hogy a bolgár hadsereg átszervezésére szükség van és hogy a haderő élére új főparancsnokságot kell állítani. Egyébként a bolgár képviselőház, amelynek szombaton kellett volna ülészakát bezárnia, öt nappal meghosszabbította ülését.

FOGÁSZATI HIR. Csobod János átköltözött Str. Alexandri 3. sz. alá

JUNIUS 6-AN NYILIK MEG A „BUCURESTI-HÓNAP”. Bucurestiből jelentik: A „Bucuresti-hónap” az idén június 6-án nyílik meg. A vasút 75 és 50 százalékos kedvezményes utazást biztosított. A kijárláson résztvevők kedvezményt élveznek a szállodákban, éttermekben és üzletekben.

Orvosi hír. Dr. Vaina Iosif, a tüdőszanatórium volt orvososa Strada Crisan 12. szám alatt megkezdte rendelését. Rendel 9-11-ig és délután 4-5-ig. Tüdő, belgyógyászat, röntgen.

FALBONTÁSOS BETÖRŐK 400 EZER LEI ÉRTÉKŰ ÉKSZERT ZSÁKMÁNYOLTAK. Kolozsvárról jelentik az Aradi Közlöny tudósítói: Szombatról vasárnapra virradó éjszaka falbontásos betörés történt Kolozsváron. A Matei-uca 2. számú házban levő ékszerüzletbe, amely Péterffy Lajos tulajdonát képezi, kettős falbontás után betörők hatoltak be és az ékszerüzletből 400 ezer lei értékű aranyeműt vittek el. Az ügyben megindult a nyomozás.

ELEGETT HATVANHÁROM SZARVASMARHA. Székeshérvárról jelentik: Sárszentágotai községben a kiscgazdák gazdasági szövetségére közös istállóban tartotta juheneit és ökröit. A pén-teki nagy szélben az istálló ismeretlen okból kigyulladt és pillanatok alatt lángtengerben állott. Az épület teljesen leégett s a benne levő hatvanhárom marha is elpusztult.

Kit terhel a felelősség

a hibásan továbbított távirati szövegért?

Néhány hónappal ezelőtt megírtuk, hogy milyen különös bonyodalmat okozott egy távirat szövegének téves továbbítása az egyik aradmegyei faluban. Az történt ugyanis, hogy Guttmann Imre bucarestii kereskedő kisfiát az aradmegyei Kürtös községben lakó rokonaihoz küldte, mert betegség miatt levegőváltásra volt szüksége. Egy napon az aradmegyei rokonoktól távirat érkezett, amelyben röviden csak ennyi állott: „Tibi este moarte vine“. A kétségbeesett apa halottas-szállító autóra ült és elindult fia holttestéért. Amikor megérkezett Kürtösrre s a váratlanul érkezett halálhír következtében még mindig zokogva lépett ki az autóból, a ház előtt ott látta holtjának hiányzó fiacskáját, amint teljesen egészségesen játszadozott a többi gyermekkel. Csakhamar kiderült, hogyan történt a fatális tévedés, tekintettel arra, hogy a rokonok elmondották a sürgöny helyes szövegét, ami a következő volt: „Tibi este foarte bine“. A „foarte“ szót helyettesítették a tragédiát jelentő „moarte“-val, ami egyébként ilyen alkalmazásban értelmetlenül hat és a „bine“ helyébe került a „vine“ szócska. Guttmann Imre pert indított a PTT ellen költségei miatt és a törvényszék meg is ítélte számára 22.000 lejt. A PTT viszont perrel fordult a kürtösi postakezelő és az aradi távirásznó ellen, őket tette felelőssé a 22.000 lei kifizetése miatt.

Az aradi távirásznóhoz a törvényszék felmentette, mert azzal védekezett, hogy a rossz formánssággal megszerkesztett mondat nyomban felkeltette figyelmét és ismételtén beolvastatta magának a szöveget, amit a kürtösi postamester ismét megerősített. A másik hölgy pedig azzal védekezett, hogy a PTT ügyvédje helytelenül védte a postát a Guttmann Imrével folyó perben, mert a posta nem felelős a tévedésekért, legfeljebb csak a távirati díjtételért köteles volna visszaszolgáltatni. Továbbá kijelentette a postakezelő ügyvédje, hogy a PTT erkölcsi kár címén követeli postakezelőjétől vissza a kifizetett 22.000 lejt, mintha megrendült volna a bizalom a távirai szolgálat iránt, holott nem valósított, hogy bárki is emiatt az eset miatt lemondott volna a távirat-szolgálat igénybevételéről. Az érdekes ügyben elhalasztották a most kitűzött tárgyalást, mert az alperes ügyvédje nem jelenhetett meg.

— „A TÖRÖK NÉP KÉSZEN ALL...“ Ankara. (Rador). A Ștefan ügynökség jelenti: Refik Saidan török miniszterelnök az ankarai rádióban mondott beszédében kijelentette, hogy a török nép készen áll országá megvédelmezésére arra az esetre, ha külföldi hatalom megtámadná.

— RENDELET A NYARI ELŐADÁSOK KEZDETÉRŐL. Bucurestiből jelenti: A kultusz és művészetiügyi minisztérium rendelkezése értelmében június 1. és szeptember 1. közötti időben a nyilvános előadások legkésőbb fél 10 órakor kezdődhetnek és legkésőbb éjjel fél 1 órakor végződhetnek.

— ROBBANÁS EGY VALENCIAI LŐSZER-GYÁRBAN. Valencia. (Rador). A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a löszergyárban történt robbanás következtében 8 munkás meghalt, 12 megsebesült és ezek közül többnek az állapota súlyos.

— Eljegyzés. Tita Bugnariu (Arad) és dr. Ewert Kurt general director (Berlin) jegvesek.

— HAZAINDULT A „BALCIC“. Róma. (Rador). Vasárnap délelőtt 11 órakor elindult Romániába a „Balcic“ nevű új motorhajó, amely az utolsó abból a négy hajóból, amelyeket olasz hajógyárakban építettek. A hajó 5600 tonnás.

— TIZENHÁT UTAS SEBESÜLT MEG, MERT A GÉPKOCSIVEZETŐ KI AKART KERÜLNI EGY TYUKOT. Bucurestiből jelenti: Súlyos közlekedési baleset történt a tulceai országúton. Egy galati autobus, amely a kikötőváros és Tulcea között bonyolítja le a forgalmat, utasokkal Tulceára igyekezett. A nagy sebességgel fugó társasgépkocsi vezetője ki akart kerülni egy tyukot, amely átfutott az országúton, a jármű előtt. A vezető félrerántotta a kormányt és a gépkocsi az árokba fordult. Az utasok közül tizenhárman megsebesültek. A sebesülteket egy arra haladó gépkocsi vette fel és szállította kórházba.

— ÖNGYILKOSSÁG. Az ügyészségnek jelentették Ujpanádról, hogy Lump Márton 44 éves férfi felakasztotta magát.

WIZO

utolsó, szezon befefező légvédelmi előadása ma kedden este fél 7 órakor a tűzoltólaktanya udvarán. Kedvezőtlen idő esetén Goldis-ucca 8. szám alatt. Kérjük tagjaink feltétlen pontos megjelölését. Mindenki hozza el karnetjét.

— AZ ARADI LLOYD TÁRSULAT KÖZGYÜLESE. Az Aradi Lloyd társulat tegnap délelőtt 11 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését a tagok nagy érdeklődése mellett. A közgyűlésen jelennek József elnököt, mellett ültek Domán Sándor és báró Andrányi Lajos alelnökök. Jellinek József elnöki megnyitóján dr. Goldzieher Albert titkár olvasta fel a választmány múlt évi jelentését, a szármadáásokat és a mérleget, valamint előterjesztette a választmány javaslatát a jövő évi költségvetésre vonatkozóan. A közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette a jelentéseket és hozzájárult a jövő évi költségvetés megállapításához. A közgyűlési tárgysorozat utolsó pontjaként 70 ezer lei értékű kötvényt soroltak ki. A kisorsolt kötvények száma a következők: 3, 10, 31, 55, 99, 112, 144, 155, 103, 173, 364, 373, 418, 441, 460, 470, 558, 584, 588, 594, 600, 754, 832, 867, 899, 900, 982, 1002, 1020, 1023, 1079, 1081, 1092, 1205, 1223.

— MINDEN NÖVÉNYZETET ELSODORT A „TORDAI HASADÉK“ KÖRNYÉKÉRŐL AZ ÁRVIZ. Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Most derült csak ki, hogy a múlt hét keddién pusztított árvíz megváltoztatta Erdély egyik természeti érdekességének, a tordai hasadéknak kénét. A Hesz-dög-patak ugyanis hat-hét méterre megnőtt. Egyes helyeken 12 méter magasságot is elért, elsodort nyolc hidat, az utakat megromlaltta, bezöldalakat ragadott magával fákat és minden növényzetet elvitte, úgy hogy teljesen kopárra tette a tordai hasadékat. Balogh Ernő, a neves geológus véleménye szerint 100 esztendő telik el, amíg a tordai hasadéknak megint annyi növényzet lesz, mint eddig volt. Az árvíz előtti kénét azonban sohasem nyer vissza. Az áradásnak egyébként 12 halálos áldozata van.

— Strandbereklet kiváltása. A Nentun partfürdőre szóló bérletét kiadását kezdő kezd a város gazdasági hivatala. A bérletkiadások minden nap délután 3-5 óra között történnek.

— Az aradi hadirokkantak egyesülete felkéri az összes hadirokkantakat és özvegyeket, hogy csütörtökön, június 6-án délelőtt 9 órakor az egyesület helyiségében jelenjenek meg, ahonnan testületileg az egyesület zászlójával kivonulva részt fognak venni a „Hősök napján“ tartandó templomi misén.

A jugoszláv kereskedelmi flotta

Jugoszláviának az Adriai tengeren 260 gőzhajója van, körülbelül 370 ezer tonna ürtartalommal, 600 vitorlás hajója 12 ezer tonnával. Ezek a hajók 13 hajózársaság tulajdonát képezik. Az 1939. évről szóló eredmények közléséből megállapítható, hogy a turisták elmaradása folytán a személyforgalom igen csekély volt, csak a hosszú távú hajók forgalma volt nagy. Jóllehet az állam súlyos illetékeket vetett ki, amelyek a jugoszláv államháztartásnak 350 ezer font többletet hoztak, 1940. januárjában az illetékeket csökkentették. A spalatói és kraljevacai hajógyárakat kibővítették, hogy nagy ürtartalmú hajókat építhessenek. Jugoszláviának 2150 uszálya és folyami hajója is van.

— ERDELYI IRÓK A BUDAPESTI KÖNYVNAPON. Budapestről jelenti: Hétfőn tartották meg Budapesten az első ideai könyvnapot. Az erdélyi Szépművészeti Céh Servita-téri pavillonjában megjelent gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök és gróf Csáky István magyar külügyminiszter, akik hosszasan elbeszélgettek az erdélyi irók néhány képviselőjével. Ugyancsak megfigyelte a pavillont a délelőtti órákban Crucescu budapesti román követ is, aki a céh tagjaival szintén hosszabb ideig társalgott.

— Városi napközi otthon terve a városvezetőség előtt. Az aradi törvényszéken működő kiskorúak bíróságának elnöke néhány nappal ezelőtt csavargó gyermekek részére felállítandó napközi otthon tervével fordult az aradi városvezetőséghez. Az utóbbi időben ugyanis számtalanszor állították kiskorú bíróság elé jórészt 15 évnél fiatalabb gyermekeket, akiket apróbb jolvajlásra és csavargásra értek az őrszemes rendőrök és a bíróság elnöke a maga részéről napközi otthon felállítására révén szeretné a jövőre vezetni a meglévő emberpalántákat. A város már válaszolt is a beadványra és közölte, hogy az otthon fenntartási kötelezettségének vállalása nélkül szívesen ad hálokat hasonló intézmény céljaira, de anyagi alap nélkül nem vállalkozhat a napközi otthon működésének biztosítására. Így valóban csupán a társadalomra várna a nemes cél felkarolása, hogy e révén sok-sok jobbsorsra érdemes lelket megmenthessenek. A bíróság elnöke, akinek szobájában a szerencsétlen gyermekek sok esetben ösztönösen elmondják tragédiájuk indító okait, maga mondja, hogy a csavargások főként pedig koldulásra ért gyermekek nagy százalékát maguk a szülők zavarják az utcára, s így a csöppnyi gyermek „családfenntartó“-ként szerepel. Természetesen, ha „keresetét“ elégedetlenség a főbbnyire iszákos apa, meg is veri estenként a szegény gyermeket. Az ilyen elfozott kiskorúakat nem büntetik, hanem először a szülőt vonják felelősségre, másodsor pedig rokonnak adják ki őket és harmadik esetben pedig javítóintézetbe küldik őket. Ez azonban nem mindig helyes, tekintettel arra, hogy a gyermek egész életében megérkezheti a következményeket. A helyes út az volna, ha a napközi otthonban foglalkoztatnák a magárahagyott szerencsétlenekkel és nem volnának kénytelenek koldulni, lopni, hanem rendes tagjaivá válnának a társadalomnak.

Egy belga állampolgár nagyszabású csekkhamisítása Bucurestiben

Bucurestiből jelenti: A Timpul részletes riportban számol be arról a csekkhamisításról, amelyet Fernand Louis Arthur Bulckens belga állampolgár követett el társaival együtt Bucurestiben.

A csekkhamisítást úgy leplezték le, hogy az egyik kávéházban 5600 frankos svájci csekket akart eladni egy fiatal ember. A nagy összegű csekk megvételére azonban nem akadt vevő. A kávéházban tartózkodó defektív letartóztatta a fiatal embert, aki Kleinmann Fernand fővárosi lakos és ismerette a rendőrségen a csekkhamisító banda egész szervezetét. Vallomása alapján letartóztatták Benjamin Franco román, és Fernand Louis Arthur Bulckens belga állampolgárt.

Benjamin Franco a rendőrségen elmondotta, hogy hosszabb ideig élt Belgiában s ott ismerkedett meg Bulckessel, akinek Antwerpenben hajózási vállalkozása volt és gazdag embernek számított. Nagy volt a megfélemlítés, amikor pár hónappal ezelőtt Bucuresti uccáján találkozott belga barátjával.

Bulckens azért jött Romániába, hogy export-import engedélyeket szerezzen és együtt kezdtek meg a munkát régi ismerőseivel, Benjamin Francoval. A belga tudtára adta, hogy van egy csekkhamisító az egyik bankból, amelyet jól lehetne használni. Megmutatta Bulckens az angol-német-svájci csekket is, amelynek szintén kiöblésre vártak. Egymásután állították ki a csekket és adták el azoknak a bucarestieknek, akik külföldre akartak utazni vagy pedig a csekket akartak eleget tenni újföldi fizetés kötelezettségüknek. Természetesen a csekknek nem volt fedezetük és a bank vezetőjének a nevét, valamint a sorsszámot hamisították. A svájci csekkre ujabban szükséges svájci bankbélyeget Bulckens magával hozta Belgiumból.

A rendőrség letartóztatta a csekkhamisító társaságot. Bulckens nemrég nősült meg, egy előkelő bucarestii lányt vett feleségül és széles körben ismerték a fővárosban.

— BETÖRÉS. Hétfőn reggel a neológ zsidó, tempom épületében levő O. S. E. zsidó jótékony egyesület helyiségét kifosztották és gyermekruhákat, cipőket vittek el, amelyet a jótékony egyesület szegény gyermekek felruházására gyűjtött.

— Véleményeltérés miatt ismét elhalasztották a döntést a Bulgáriában halála itél Stanceff Cristina kiadatása ügyében. Hosszu ideje húzódik Stanceff Cristina kiadatási ügye. Mint annak idején megírtuk, Stanceff Cristina szófiai diáklány megölte volt volégényét, majd Romániába szökött, ahol letartóztatták. Bűnügyét Bulgáriában távollétében tárgyalták le és halálra ítélték. A bulgár hatóságok megindították ellene a kiadatási eljárást, melynek során minisztertanács naplóval elhatározták, hogy kiadják Bulgáriának. Időközben Stanceff Cristina — akinek védője a minisztertanács napló határozatát semmisségi panasszal támadta meg a közigazgatási bíróságnál — a börtönben írt lehez ment egy román állampolgár fogolytársához. Ez által román állampolgárrá vált és ügyvédje azzal érvelt a továbbiakban, hogy román állampolgárt nem lehet kiadni egy idegen államnak, ha ott súlyosabb büntetés vár rá, mint amilyent ügyében a román bíróságok hozhattak volna. Ugyanis mikor ez történt, Romániában még nem hoztak törvényt a halálbüntetés bevezetésére. A bucarestii büntetőtábla VI. tanácsa most tárgyalta az ügyet és mert a bíróság tagjai között véleményeltérés keletkezett, június 21-én új tárgyalást tartanak, amikor is bővített tanács fogja tárgyalni a kiadatás ügyét.

— Turisztika. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán-osztálya egy négynapos kirándulást rendez a Retezatra (Baleara). Indulás június 5-én éjjel, visszatérés 9-én este. Felvilágosítással szolgál telefon 16-12. Közlött létszám.

— Koszorúmegváltás. A Szereteház javára koszorúmegváltás címen az alanti adományok folytak be: Krausz Simon ravatalára: Nagy Adolf 100 lei. — Özv. Messer Fülöpné ravatalára: Messer Illés 100 lei, özv. Berkovits Jenőné 100, Berg Rudolf 50, Reich Alfréd és neje 100, Berkovits Sándor 100, Berkovits Ferenc 100, Klein-család 100, Messer Sándor 100, Reich Béla 100, Martini Gyuláné 100, Földes Aladár 100, Friedmann S. József 100, özv. Dózsa Dezsőné 100 lei. — Wieser Jenő ravatalára: Hegyi Albert 500 lei, Földes Soma 200, Lakatos Aladár 200, Faragó Rezső 200, Grosz Józsefné 200, Max Rappaport 200, Tapirexilla S. A. 200, dr. Herczeg Sándor 200, Korányi Győző 100, Szücs F. Vilmos 100, Marer Károly 100, Sándor Béla 100, dr. Fischer Jenő 100, dr. Dohány Sándor 100, Fülöp Viktor 100, Altmann Ignác 100, Steinfeld és Herschkovits 100, Atlasz és Diamant 100, Kabos Károly 100, Szinányi Izsó 100 lei. — Farkas Aroné ravatalára: Weiszberger Lipót 100, Atlasz-család 100 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: WEISZ gyógyszerár, Piata Avram Iancu 12. JANKA gyógyszerár, Bulev. Reș. Ferdinand. Dr. DICK gyógyszerár, Str. Măreșeș 1.

SPORT KÖZLÖNY

A nemzeti bajnokság utolsó fordulóján tisztázódik csak a kiesés kérdése

A Venus bajnok, a Juventus (U. Tricolor) és Victoria biztos kiesők. — Nehéz küzdelem után szerzett pontot az AMEFA a Sportultól. — A CAMT fölényesen győzött a Rapid ellen.

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulója nem volt meglepetésmentes: a CAMT csapata, amely a Chinezulról Thierjungot és Pecsovszkyt szerződtette, szerencsésen válaszolt a megakvizíció és meglepő biztonsággal győzte le a Rapid együttesét. Aradon az AMEFA rendkívül mérsékelten játszott és az egységesebb állóképesebb Sp Studentesc csapatától csak hatalmas küzdelem árán tudta az egyik pontot megszerezni. A Venus minimálisan győzött a Ripensia ellen, ugyiszintén a Carpati is csak egygólos győzelmet aratott, az UDR viszont kiadós vereséget mért a Victoriára.

Az első helyezés kérdése már az elmúlt héten nem volt vitás, de a Venus győzelme, valamint a Rapid veresége négy pontnyira növelték a bajnokcsapat előnyét. Annál érdekesebb és bizonytalanabb a helyzet a kiesés körül. Az elmúlt évben hozott határozat értelmében ugyanis a bajnoki táblázat három utolsó helyezettje, valamint a két rosszabb helyezésű bucaresti-i csapat esik ki az idén a nemzeti bajnokságból. Tekintettel arra, hogy három bucaresti-i csapat (Venus, Rapid, Sp. Studentesc) a táblázat első három helyét foglalja el, a két kieső bucaresti-i együttes az U. Tricolor és a Juventus. A Juventus kiesését ezenkívül az a körülmény is „biztosítja”, hogy a csapat már nem kerülhet el az utolsó két hely valamelyikéről, de biztos kieső a Victoria is, amely szintén az utolsó helyek valamelyikét „tartja”. A bajnoki táblázat tizedik helye még kiadó és erre a helyre az AMEFA az U. Tricolor (amely amugy is kiesik) és a Gloria CFR „pályáznak”. Az utolsó fordulón dől el, hogy melyik csapat kerül erre a helyre. Az AMEFA a Victoriával (Kolozsváron), az U. Tricolor az UDR-el (Bucurestiben), a Gloria CFR pedig a Carpatival (Nagybányán) mérkőzik és az AMEFA-nak, valamint az U. Tricolornak egy-egy pont szerzése elegendő ahhoz, hogy a Gloria CFR essen ki mint tizedik. Ha azonban sem az AMEFA, sem pedig az U. Tricolor nem szerez pontot, a Gloria viszont győz Nagybányán, akkor az U. Tricolor lesz a tizedik. Az AMEFA csakis abban az esetben jutna erre a szomorú sorsra, ha nem szerez pontot Kolozsváron, az U. Tricolor viszont legalább egyet az UDR-től, a Gloria CFR pedig kettőt a Carpatitól. A Gloria CFR sorsa akkor pecsételődik meg, ha nem győzi le Nagybányán a Carpati csapatát, mert ebben az esetben a galati-i csapat kerül az utolsó három közé. A bajnoki táblázat a tizedik tavaszi (utolsóelőtti) forduló után így fest:

1. Venus	21	14	3	4	58:17	31
2. Rapid	21	10	7	4	60:30	27
3. Sp. Studentesc	21	7	11	3	40:30	25
4. UDR	21	8	9	4	40:34	25
5. CAMT	21	9	4	8	35:47	22
6. Ripensia	21	8	5	8	34:35	21
7. Carpati	21	8	4	9	36:39	20
8. AMEFA	21	9	1	11	34:39	19
9. U. Tricolor	21	7	5	9	28:37	19
10. Gloria CFR	21	8	1	12	25:54	17
11. Juventus	21	4	6	11	35:44	14
12. Victoria	21	4	4	13	18:37	12

Sp. Studentesc—AMEFA 1:1 (1:0).

A Gloria-pályán közel 2000 néző előtt került lebonyolításra a mérkőzés, amelynek egész folyamán szívaló eső zavarta a játékot. Az első félidőben a piros-feketék támadtak többször, de szünet után a diákcsapat kerekedett felül és az AMEFA csak nehezen hódított el egy pontot. Sepi bíró sípjelére így állt fel a két csapat:

Sp. Studentesc: Ghenea — Mitan, Badulescu — Tache Dumitrescu, Dragan, Constantinescu, Grecu — Marinescu, Mihailescu, Miulescu, Stefanescu, Gica Popescu, AMEFA: Gerold — Silvat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Igna, Léb, Ludwig, Reinhardt, Batrin.

A Sportul kezdi a játékot és az első percen Gica Popescu labdáját védi Gerold. Feljön az AMEFA és a 3. p. Batrin jó beadását Ludwig rosszul fejele — mellé. Változtatás a játék és az AMEFA védelem okoz némi izgalmat, főleg amikorra a 9. p. a hátrvédők „jóvoltából” Mihailescu lövőhelyzetbe került, de bombája a lécről csuszlik ki, Gica Popescu lövését fogja Gerold, majd Szabó átadását Reinhardt „egyből” élesen mellé bombázza. A 25. p. Batrin rohan el, beadását Ghenea a tulsó oldalon szögletre üti. Igna beadását Reinhardt a lécre vágja, majd ismét Ignához kerül a labda, aki végül is mellé lö. Eredménytelen AMEFA-szöglet után a 40. p. megszerzi a vendégcsapat a vezetőgólt:

Silvat könnyelműsködik és Marinescu átadását Mihailescu az elébefutó Gerold mellett a hálóba tolja (1:0).

Még egy AMEFA-sarokrúgás marad kiaknázatlanul és vége a félidőnek.

Szünet után előbb az aradi csapat rohamoz és a 4. p., valamint 10. p. két szögletet is ér el, de előbb Dragan fejele ki, utóbb pedig Ludwig fejele kapu mellé. Most a Sp. Studentesc erősen rákapcsol és heves ostrom alá fogják az AMEFA-kaput, komoly, veszélyes lövés azonban kevés adódik, inkább mezőnybeli a fölény. A 25. p. Szabó fel az AMEFA: Igna fut el, de Badulescu felvágja. A szélső ruga a szabadrugást, de Ludwig kifelé viszi a labdát és az ellenfél védői közelébe kerülnek. A 31. p. hozza meg az egyenlítést: Igna elfut, beadását a középre húzódott Batrin okosan „falazza”, a labda Ludwig elé

kerül, akinek lapos lövését Ghenea csak a jobb felső sarokba tudja ütni (1:1).

A gól után valamivel élénkebb volna a játék, de lassan mindkét csapaton a fáradtság jelei mutatkoznak. A Sportul így is valamivel veszélyesebb és a 43. p. Gica Popescu szabadrugását kell Geroldnak védenie, hogy az egyik pont ittmaradjon. Szögletarány 5:0 (3:0) az AMEFA javára.

Az AMEFA védelemében csak Gerold volt kielégítő, a hátrvédők sok izgalmas percet szereztek az AMEFA híveinek. A fedezetsorban találjuk a csapat legjobbját: Szabót, aki különösen az első félidőben kitűnően játszott. Két társa is kielégített ebben a játékidőben, de a csatársorban csak Ludwig akarása érdemel említést, a többiek — volt jobb. A Sp. Studentesc védelme kemény, különösen Badulescu jó. A fedezetsorban Dragan, a csatársorban pedig a Marinescu—Mihailescu jobbszárny dicsérhető. Sepi sok téves létele mellett gyakran igen későn torolta meg a szabálytalanságokat.

CAMT—Rapid 4:1 (2:0).

Temesvár. A Rapid szétesően, a CAMT nagy lendülettel játszott és a munkásatléták megérdemelten győztek. Thierjung és Gerber (szabadrugásból) góljaira szünet után Barátky válaszolt, de Bindea és Gerber szabadrugása után Reiter góljai biztosítják a CAMT fölényes győzelmét. Bíró Ionescu Tope.

Venus—Ripensia 2:1 (2:1).

Bucuresti. A Ripensia nagyon jól játszott és a döntetlent is megérdemelte volna. Dobai révén a Ripensia vezetett, de Bodola egyenlített, majd Iordache fejes-gólya a Venusnak szerezte meg a győzelmet. A Ripensia szünet után többször támadott, de nem tudott egyenlíteni. Bíró Tica Iliescu.

UDR—Victoria 5:2 (2:1).

Resica. Dura gólját Pop IV. egyenlítette, de Micu az UDR-nek szerezte meg a vezetést. Hely cseré után Pop III. és Negru (11-esből) góljaival 4:1-re vezet a honti csapat, amikor Hegedüs szépít, de Zsizsik újabb gólya megpecsételi az eredményt. Bíró Emil Kroner.

Carpati—Juventus 4:3 (3:2).

Bucuresti. Lukács góljára Brandabura szögletből válaszolt. Gallis gólját pedig Naciu egyenlítette. Szöke szerezte a félidő utolsó gólját. A második félidőben Gallis fejes-góljára kétes 11-esből Sinkó felett góllal és így alakult ki az eredmény. Bíró Ceareanu.

Gloria CFR—U. Tricolor 1:0 (0:0).

Galati. Az erőteljesebben játszó hazai csapat nagy harc után szerezte meg a bajnoki pontokat. Az egyetlen gólt a második félidő 26. p. Demény lötte. A mérkőzést Petru Vasile vezette.

O Az A) liga utolsó fordulójának műsorát: Victoria—AMEFA, Ripensia—CAMT, Carpati—Gloria CFR, U. Tricolor—UDR, Rapid—Juventus, Venus—Sp. Studentesc.

Gloria—Simeria CFR 0:0

Piski. A Gloria végig nyomaszó fölényben volt az elmaradt B) ligás mérkőzésen, de a csapat nem tudott megbirkózni a kemény piski védelemmel. A Glóriában a közvetlen védelem, Siclovan és Mladin volt jó, a CFR-ben Nemes és Horváth. A bajnoki táblázat most a következő:

1. Mica	18	13	1	4	45	19	27
2. Mjnerul	18	11	2	5	26	16	24
3. Electrica	18	11	1	6	31	26	23
4. Chinezul	18	10	—	8	39	34	20
5. Vulturii	18	9	2	7	27	26	20
6. Jiul	17	6	5	6	27	18	17
7. Gloria	16	6	4	6	36	30	16
8. CFR T.-Severin	17	7	1	9	23	33	15
9. CFR Simeria	18	3	4	11	15	29	10
10. Sparta (törölve)	18	1	2	15	10	48	4

Háromgólos előnyt szerzett a Crisana CFR az első ligabajnoki selejtező-mérkőzésen

Crisana CFR—Metalosport (Ferdinand) 3:0 (1:0)

A Gloria-pályán vasárnap délelőtt játszott a két csapat a ligabajnoki selejtezők első fordulójában és újra a vendégcsapat többször támadott, természetesebben játszott, mégis a Crisana CFR tett szert háromgólos előnyre. Mindenestre a játék alapján kérdéses, hogy ez elegendő lesz-e a második mérkőzésre.

Az első gólt a 43. p. kapu előtti kavardás után Tomescu szerezte, míg szünet után a 25. p. Barbu I. egyéni játék után 16 méteres lapos lövésével növelte az eredményt, a 39. p. pedig újabb Tomescu lött gólt és állította be a végeredményt. Az aradi csapatból Sabau, Pintea, Gligorescu és Tomescu, a Metalosportból Szijier, Criyan, Orth és Szinder érdemeiknek dicséretet. Bíró: Chicin.

Az SGA legyőzte az Astrát az alkerületi bajnokságban

Az alkerületi elsőosztályu bajnokságban vasárnap két elmaradt mérkőzést bonyolítottak le és ezek során az SGA az Astrát, a Titanus pedig a Tricolorot győzte le. A bajnoki táblázaton a sorrend nem változott és a tabella most így fest:

1. Crisana CFR	22	18	1	3	64	19	37
2. Olimpia	22	16	2	4	69	22	34
3. Titanus	22	13	4	5	53	27	30
4. CAA	21	13	2	6	41	28	28
5. Astra	22	12	3	7	46	30	27
6. Unirea	22	10	4	8	39	39	24
7. SGA	20	10	3	7	43	32	23
8. Tricolor	22	7	6	9	39	53	20
9. Transivánja	22	6	4	12	37	38	16
10. Intelegeria	21	7	1	13	35	51	15
11. Banatul (törölve)	21	2	—	19	9	74	4
12. Gajana (törölve)	21	—	—	21	4	66	—

Beszámolóink:

SGA—ASTRA 3:0 (3:0). A tornászok határozottabbak voltak és megérdemelten nyertek. Ko-

VATA DE JOS kénes és szénsavas högyögyfürdő

Szenzációs gyógyhatású: Rheuma, csusz, köszvény, ischias, lobbosodás, aranyér, visszértágulás és külső, különböző női bajoknál

Ardeal legolcsóbb gyógyfürdője

50%-os

vasuti kedvezmény Aradtól, reggeli, ebéd, vacsora, lakás 160-180 lei

Teljes napi penzió:

Kitűnő étterem. Elsőrangú zene. Meleg uszóda, tenisz, tánc, kirándulóhelyek. Orvosi ellenőrzés. VONATOK A FÜRDŐ PARKJÁNÁL ALLANAK MEG. Prospektust szívesen küld az IGAZ GATÓSÁG.

vács II, Schwartz és Gajut lötték a mérkőzés góljait. Bíró: Darázs.

TITANUS—TRICOLOR 2:1 (2:0). A szerencsésebb csapat nyert. Mindkét gólját Harnisch szerzte, míg a Tricolor részéről Janka II. volt eredményes. Bíró: Adamovici.

O A TRANSILVANIA ÉS UNIREA KERÜLTÉK A TRANSILVANIA KÖRMÉRKÖZÉS DÖNTŐJÉBE. Az Unirea-pályán vasárnap kezdődött meg a Mutnyánszky Béla féle bronzemberért lebonyolításra kerülő körmérkőzés, amelynek első napján a Transilvania és az Unirea egyaránt 1:0 arányban győzött a Hakoah, illetve a CAA felett és így csütörtökön a döntőben a Transilvania és az Unirea találkoznak, a harmadik helyért pedig a CAA és a Hakoah küzdenek.

A Ferencváros a magyar bajnok

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap fejeződtek be a küzdelmek és a bajnokságot jobb gólaránnyal a Ferencváros csapata nyerte a Hungária előtt. A sorrend: 1. Ferencváros 39 pont, 77:31 gólarány, 2. Hungária 39 pont, 66:52 gólarány, 3. Újpest 38 pont, 60:34 gólarány, 4. Szeged 35 pont, 5. Kispest 33 pont, 6. Törekvés 28 p, 7. Elektromos 27 pont, 8. Gamma 26 pont, 9. Szolnok 23 pont, 10. Bocskai 23 pont, 11. Haladás 22 pont, 12. Taxisok 14 pont, 13. Kassa 13 pont, 14. Nemzeti 4 pont. A forduló meglepetése az Újpest pontvesztése a Kispesttel szemben, valamint a Szolnok és Bocskai győzelme az Elektromos, illetve Haladás felett. Az eredmények a következők:

Ferencváros—Taxisok 7:1 (1:1), Hungária—Gamma 2:1 (1:1), Újpest—Kispest 0:0, Szolnok—Elektromos 4:3 (1:3), Bocskai—Haladás 5:0 (1:0), Szeged—Kassa 3:2 (1:0).

O A MAGYAR NEMZETI TENISZBAJNOKI MÉRKÖZÉSEK SORÁN a férfi egyes körmérkőzésén Szentpéteri 2:6, 6:4, 6:3, 7:5 arányban legyőzte Gáborit. A női egyesben befejezték a küzdelmeket és a bajnokságot Bárd szerezte meg, aki a döntőben 4:6, 6:3, 6:4 arányban legyőzte Somogyi Klárit. Rugonyi és Pármáiné kerültek a harmadik helyekre.

TEKESPORT

JÓL SIKERULT AZ INFRATIREA JUBILÁRIS VERSENYE. Szombaton és vasárnap folyt le az Infratirea tízéves fennállásának emlékére rendezett tekeverseny, melyen valamennyi egyesületünk résztvevő és elősegítette a jól megrendezett verseny sikerét. A verseny egyéni és csapatversenyszámokból állott és nagy küzdelem fejlődött ki a szép díjakért, melyeket a verseny utáni banketten Pascu Gheorghe elnök osztott ki lendületes szavak kíséretében, megköszönve a versenyben való részvételt.

A hatos csapatversenyben — melyet vesennyzőkint 12—12 dobást eszközölve bonyolítottak le — meglepetésre a nagyszerűen fejlődő Fortuna csapata győzött, (Nuver 25, Mancuți 26, Albu 23, Nádasky 33, Kurunczy 17, Bedő 13) 137 fa kitűnő eredménnyel. Második a Transilvania jól küzdő csapata lett (Fejes 25, Faludy 34, Szigei 17, Nicora 13, Puskei 9, Jaeger 16) 114 fával, míg harmadik a CAA csapata lett (Hejdrich 22, Vandracsak 26, Bardocz 8, Schmelzer 17, Turturen 23, Macian 17) 113 fával. A Tricolor 107, a Metalurgistul 106, az Infratirea 93, a Prieteni pedig 90 fa eredményt ért el.

Egyéni versenyben a holtversenyeket eldöntő rádobások után a következő sorrend alakult ki: 1. Nuver (Fortuna) 18 fa, 2. Turturen (CAA) 18 fa, 3. Albu (Fortuna) 17 fa, 4. Kiss (Infratirea) 17 fa, 5. Filipas (Infratirea) 17 fa, 6. Pascu Gh. (Infratirea) 17 fa.

A csapatversenyben elért legjobb egyéni teljesítmény díját Faludy (Transilvania) nyerte 34 fával, míg a tisztelődobások díját Macian a körzet népszerű ügyvezetője nyerte el 14 fa eredménnyel.

A PRIETENI—METALURGISTUL EMLÉKZÁSZLÓ VERSENY második fordulóját vasárnap játszották le, mely alkalommal az A) csapatok versenyében ismét a Prieteni győzött 173:171 arányban, így 2. győzelemmel és 403:351 faaránytal nyerte az A. csapatok zászlaját. A B. csapatok második fordulóját a Metalurgistul csapata nyerte 193:133 arányban, mellyel behozta a Prieteni multheti nagyarányú falkülömbőségét és egy győzelem után két fával 354:352 arányban győzedelmeskedve a B. csapatok zászlaját nyerte.

Megismétlődik a történelem...?

Fölényes német győzelmekkel indult 1914-ben is a világháború

Hogyan mondott teljes csődöt a szövetségesek haditerve? — Amikor már csak kétnapi élelemmel rendelkezett Anglia

A németek „idegháborús frontjának” összeomlása fordította meg a hadiszerencsét

Budapestről jelentik: A nyugati harctereken most elért páratlan lendületű német sikerek felidéznek a volt világháború eseményeinek emlékét s azokat a sorsdöntő órákat, amelyek már egyszer a háborús összeomlás katasztrófájával fenyegették Angliát és Franciaországot. Mert voltak akkor is pillanatok, amikor a döntés teljesen Németország kezében volt. Ezekről a roppant érdekes, idegeket megfeszítő napokról és eseményekről jelent meg dr. Rakolczay László izgalmas tanulmánya, amely katonai szakszerűséggel dolgozta fel az akkori eseményeket s azokat a részleteket, amelyek csodálatos azonosságot mutatnak a mostani helyzettel, a következőkben ismerteti:

Ahogy indult...

1914. augusztus 1-én délután 5 órája történelmi pillanat volt. Vilmos császár előtt állott Moltke tábornok, a német nagyvezérkar főnöke és Falkenhayn tábornok, hadügyminiszter: Péterváron ebben a percben nyújtotta át gróf Pourtalés német nagykövet Németország hadüzenetét és a császár ekkor irta alá a hadsereg és a flottamozgósítási parancsát. Az akkori megfigyelések szerint az angol diplomácia akkor is „időnyerésért” harcolt, nem volt kellőképpen felkészülve s így indult meg a francia—angol—belga haditerv, amely a marnei csatában jutott el a tűzpróbáig.

Ez a haditerv már a háború kezdetén teljes csődöt mondott a németek gyorsasága és sorozatos győzelmei folytán.

A szövetségesek pánikszzerűen vonultak vissza. 1914. szeptember 3-án kelt át a visszavonuló angol hadsereg a Marnen és ugyanakkor érte el tőle balra a francia hadseregszárny a francia fővárost, még pedig föllegyezték, igen kimerülten, ziláltan és erkölcsükben megtámadva.

Az angoloktól jobbra hátráló ötödik francia hadsereg szelleme is demoralizált volt, mert éjjel-nappal menetelt, hogy a bekerítés fenyegető veszélyét elkerülje.

Sok katona egyszerűen elhagyta a zászlót...

Az utakat elzárták a visszavonuló csapatrészek, úgy hogy nem lehetett közlekedni. A kimerülés a lehető legmagasabb fokra hágott. Ezt a tényt a francia hadsereg parancsnoka jegyezte fel.

Az angolok haza akartak menni...

Joffre, a francia hadsereg főparancsnoka kénytelen volt minden energiáját latbavetni, hogy az angol—francia hadsereget együtt tarthassa. Az angolok már haza akartak menni s a II. angol hadtest parancsnokló tábornoka csapatait már be akarta hajózni Anglia felé. A vezetésben is visszavonás támadt.

French tábornok, angol főparancsnok azt jelentette Londonba, hogy a francia vezetésbe vetett bizalmát elvesztette.

Kirschener angol hadügyminiszter a jelentésre Párisba utazott és rábirta French tábornokot, hogy ne hátráljon gyorsabb tempóban, mint a francia hadsereg.

A francia kormány az események hatása alatt elhatározta, hogy

Páris kardcsapás nélkül adja át a németeknek és szeptember 2-án Bordeauxba menekült

A két egyesület közötti mérkőzések a küzdőképesség emelésén kívül, azt a barátságot erősítették meg, mely eddig is szívélyes volt és ami a versenyeken is élénken megnyilvánult.

NAGY ÉRDEKLŐDÉS előzi meg a Prieteni-kupa vándordíj mérkőzéseket, melyek június 8—9-én, szombaton és vasárnap nyernek lebonyolítást.

Joffre tábornok pedig azt tervezte, hogy a visszavonulást mélyen bent, Franciaország közepében, Dijon és Bezancon vonalán állítja meg s ott szedi össze új támadásra hadierőjét. Következett 1914. szeptember 7-e. Ekkor az első német hadsereg (Kluck vezetésével) támadásának kedvező előmenetelét jelentette, de ezzel egyidejűleg olyan jelentés érkezett a luxemburgi német főhadiszállásra, amely az I. és II. hadsereg közötti áttörés veszélyének lehetőségéről szólt.

Moltke ezt a körülményt súlyosnak ítélte s megbízta Hentsch vezérkari alezredest, menjen a helyszínére s ha az áttörést valószínűnek látja, rendelje el az ő nevében a visszavonulást. Hentsch Bülow tábornok, a II. hadsereg parancsnokához érve olyan jelentést kapott, hogy az

„első hadseregről reggel óta semmit sem hallanak”

s ez a legsötétebb feltevésekre adott alkalmat. Kluck kedvező jelentését mellőzve, ekkor Hentsch kiadta a parancsot, hogy abban az esetben, ha az ellenség az I. és II. hadsereg között nagy erővel átkel a Marneon — mindkét hadseregnek vissza kell vonulnia.

A felvonulás zürzavarában késtek az ellenérvek s bár az első német hadsereg jobbszárnya kezdte felgöngyölni a francia—angol hadsereg balszárnyát, továbbá a harmadik hadsereg jobbszárnya Foch tábornok seregét üldözőbe vette. Hentsch, miután félt, hogy elkenőző parancs esetén zavart idézhet elő a német vonalon, az első hadseregnek is megparancsolta a visszavonulást.

A világháború másik érdekes pillanata az volt, amikor a korlátlan tengeralattjáró háború megindult.

Amerika beavatkozása

1915. telén indította meg Németország először a korlátlan tengeralattjáró-háborút, amely minden tengeri forgalom ellen irányult, nem kímélve a semleges és a kereskedelmi hajókat sem, ha azok tiltott zónába kerültek. Ez ellen az Egyesült-Államok azonnal erővesen tiltakoztak, mert nem voltak hajlandók kereskedelmük korlátozását és semlegességük megsértését tűrni.

Falkenhayn Verdun ostromával párhuzamosan akarta megindítani a korlátlan tengeralattjáró-harcot.

Bethmann kancellár azonban Amerikára való tekintettel ezt a tervet megakadályozta.

Később azonban az ellenérvek elhallgattatták a kancellár aggályait. Anglia termése abban az évben szokatlanul rossz volt, gabonája legfeljebb három hónapra volt elegendő. Kanadában, az Egyesült-Államokban, ahonnan Anglia búzaszükségletének 88 százalékát fedezte, az előbbi évben csupán harmincötödét termelt a gabonának. Anglia helyzete tehát az élelmiszerellátás és utánpótlás szempontjából olyan kedvezőtlen volt, hogy a németek szerint fél év alatt térdre volt kényszeríthető.

Ha Amerika — mondták a német tanácsadók — bele is avatkozik a háborúba, sokkal többet úgy sem tehet, mint amit már ugyanis tett, hogy t. i. pénzt löszert, legyvert és felszerelést szállít.

A korlátlan tengeralattjáró háború tehát

a monumentális vándordíj első kiírásában. Minig már beszámoltunk róla, a verseny 12-es csapatok részére, kieséses rendszer szerint folyik le, mikor is minden két vereséget szenvedő csapat kiválik a további küzdelemből. A csapatok párosítását a körzeti tanács sorsolás alapján ejti meg és meghatározza a játék időpontját is, melyről a sorsolás után részletesen beszámolunk.

Megindult, pillanatnyi eredménnyel leirhatatlan volt. Mindjárt az első hónapban 780 ezer tonna ürtartalma ellenséges kereskedelmi hajót súlyosítottak el a német torpedók és ez a szám 1917. decemberéig több, mint hétmillióra emelkedett, nem számítva azt a másfélmillió tonnát, amit a torpedóhajók által rakott bombák robbantottak fel. Ez súlyos veszteség volt, mert Anglia kereskedelmi flottája a háború kitörésekor 20 millió tonna ürtartalma volt.

Jellicoe angol admirális úgy látta, hogy Anglia számára lehetetlenség a háborút tovább folytatni, ha e veszteségek tovább tartanak. Anglia helyzete a legsötétebb volt.

Volt egy olyan nap, 1917-ben, amikor az angol csapatok mögött már csak két napra való élelem volt készletben.

Ilyen rossz helyzetben maga Németország sem volt, még 1918-ban sem. Anglia tehát valóban gazdasági erejének legvégső határán állott — de a németek céljukat nem tudták elérni.

A legkritikusabb pillanatban ugyanis Amerika hatalmas ember- és szinte kimeríthetetlen anyagi erejével az entente oldalára állott. Megindult a csapatok és nersanyagok Európába való tömeges szállítása, amelyet a német tengeralattjárók létszámában beállott természetes veszteség folytán nem lehetett ellen sulyozni.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A bankok tiznaponként fizetik be a pénzügyigazgatóságokhoz a részvények eladása és vétele után esedékes 2 százalékos illetéket

A pénzügyminisztérium rendelkezést adott, melyben leszögezi, hogy a részvénytársaságok és a közkereseti társaságok által kibocsátott részvények és kötelezvények után annyiszor kell leróni a rendkívüli 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket, ahányszor azok tulajdonában változás áll be, vagyis ahányszor azokat eladják. Ez az illeték esedékes, függetlenül attól, hogy az eladás a tőzsdéken, bankokban, vagy bárhol máshol történik.

Abban az esetben, ha a részvényeket a tőzsdén adják el, akkor a 2 százalékos nemzetvédelmi bélyeg a hivatalos tőzsdéigynök által készített kimutatásra kerül.

A miniszteri rendelet közli, hogy azokban az esetekben, amikor bankok adnak el részvényeket, a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket nem bélyeg formájában kell leróni, hanem a bankok tiznaponként kötelesek kimu-

tatást készíteni a részvényeladásokról és az illetéket készpénzben fizetik be. Ugyanez a kötelezettség terheli a bankokat az általuk vásárolt részvények esetében is, vagyis a vásárolt részvények után is ők fizetik be tiznaponként kimutatások alapján a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket.

Abban az esetben pedig, ha magánfelek magánfeleknek adnak el részvényeket, akkor a 2 százalékos illetéket készpénzben az aránylagos illeték lerovásával egyidejűleg kell befizetniük.

A minisztérium utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy állandó, de ugyanakkor meglepetésszerű ellenőrzést gyakoroljanak a pénzintézeteknél annak megállapítása végett, hogy pontosan befizetik-e a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket.

Szigoru ellenőrzést rendeltek el az italmérési engedélyek nélküli italmérők leleplezésére

A közelmúltban az aradi kereskedelmi és iparkamara beadvánnyal fordult a pénzügyigazgatóságokhoz, amellyel közölte, hogy egyes megyei községekben több italmérési engedély érvénytelenítése folytán számosan szeszitalok tiltott módon való forgalomba hozatalával foglalkoznak és így egyrészt a szabályszerű engedéllyel rendelkező italmérők üzleti érdekeit sértik, másrészt pedig az államot is megkárosítják, mert elmulasztják az italmérőköt érintő adók és illetékek kiegyenlítését. Ennek a panasziatnak alapján a pénzügyigazgatóság érélyes ellenőrzést rendelt el, annál is inkább, mert több italmérési engedéllyel rendelkező kereskedő a kereskedelmi s iparkamara előtt arra az álláspontra helyezkedett, hogy a titkos italmérők kellő ellenőrzése hiányában legszívesebben lemondanak italmérési jogokról, hiszen az engedékenységen alapuló titkos italmérés sokkal előnyösebbnek mutatkozik.

A pénzügyigazgatóság ezért felügyeleti szerveit azonnal foganatosítandó vizsgálatra utasította, amelyet a lehetőség szerint minden egyes községben végre kell hajtani. Az ellenőrző személyeknek semmifajta hivatkozással nem szabad megengedni, hogy bárki érvényes italmérési engedély nélkül szeszitalt árússon. Jogosan azok árússithatnak szeszitalt, akik az 1940. április elsején érvénytelenített régi törvény alapján igazolványt nyertek, de ezek is csak azzal a joggal, hogy kivételes módon meghosszabbított felhatalmazás alapján ez év július elsejéig működhetnek. A jövő éki (monopol) engedéllyel rendelkezők csak a helyiségen kívüli fogyasztásra és csupán zárt üvegben árússithatják az egvedárússítást (monopol) képező italokat és teljesen tilos, hogy egyéb italokat is eladjanak. Azonnal be kell zárni mindazok helyiségét, akik arra hivatkoznak, hogy igazolványuk jóváhagyása a jöve-

déki hivatal részéről már megtörtént, de az engedély kibocsátását a pénzügyigazgatóság különböző okokból, mint bélyegilleték elmulasztása, iratok fogyatékosága, a kereskedelmi és iparkamara kedvező véleményének hiánya miatt nem eszközölte.

Negyvennyolc órán belül be kell adni a nötlenségi adóra vonatkozó vallomásokat mindazoknak, akik ezt eddig elmulasztották

Az április elsején életbelépett új adótörvények értelmében tudvalevőleg bevezették a nötlenségi adót is és a törvény intézkedéseinek megfelelően az érdekelteknek, vagyis a nötlén férfiaknak és azon özvegyeknek, vagy elvált férfiaknak, akiknek gyermekük nincs, nyilatkozatot kellett beadniük a pénzügyigazgatóságokhoz és ebben fel kellett tüntetniük, hogy milyen jövedelemmel rendelkeznek. Kivételt képeznek a nötlén alkalmazottak, akiknek ezt a nyilatkozatot nem a pénzügyigazgatóságokhoz, hanem munkaadójukhoz kell eljuttatni aki azt a pénzügyigazgatóságokhoz továbbítja és egyben gondoskodik a nötlenségi adó levonásáról. Minthogy nötlenségi adóvallomást eddig rendkívül kevesen tettek, az aradi kivételes pénzügyigazgatóság ezután szólítja fel az érdekelteket, hogy negyvennyolc órán belül luttassák el vallomásukat a pénzügyigazgatóságokhoz, mert azokat, akik ezt elmulasztják, szigorú büntetésben részesítik.

— A ricinusmagvak lefoglalása. Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy a Mon. Of. f. hó 1-1, 126. számában megjelent minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében a ricinusmag-készletek le vannak foglalva a hadsereg szükségleteinek céljaira. Mindazok, akiknek birtokában bármily cimen van ricinusmag, tartoznak készleteiket haladéktalanul bejelenteni az illetékes katonai hatóságoknak.

— A Consum legújabb száma részletesen ismerteti a nemzetgazdaság mozgósításáról szóló törvényt. A jubiláris cikksorozat keretében az elektrotechnikai ipar husz éves fejlődését közli a Consum, amelynek június 2-ik számában a nemzetközi tőzsdék és pénzpiacok, valamint a belföldi tőzsdéi élet legújabb eseményeit első forrásból olvashatja. Kérjen mutatószámot a kiadóhivattaltól: Cluj, Str. Reg. Maria 48.

Ujabb száznyolcvanezer hektár területet nyilvánított petroleumlelő bányavidéknek a nemzetgazdasági minisztérium

A petroleumlétermelés az utóbbi években állandóan csökken, amit a petroleumlétermelés egyrészt a feltárt petroleumlétermelés hozamának visszaesésével, másrészt az új kutatási és feltárási engedélyek kiadásának megszorításával indokolnak. A nemzetgazdasági minisztérium a petroleumlétermelés fokozása érdekében Buzáumegyében, most ujabb nagy területet nyilvánított bányaterületnek, amelyen a geológiai intézet megállapítása szerint, jelentős petroleumlétermelőforrások vannak. Ez a terület a Buzáumegyében, Buziorul, Párcsovul, Tisául, Sângerul, Sarcia, Cislául és Sibiciul de Sus községekben cca 48.000 hektárt tesz ki. Ezen a bányatörvény értelmében bányaterületnek nyilvánított hatalmas területen rövidesen megkezdik a petroleumlétermelőforrások kutatását.

A fenti vidéken kívül a nemzetgazdasági minisztérium ugyancsak petroleumlelő bányavidéknek nyilvánított Putnamegyében 50 ezer hektár területet Soveja, Câmpurile de Sus, Reghiorul és Podul Herestrau községek határában, Gorjme gyében 33.000 hektárt Cârbenesti, Bengesti, Negoiesti, Piscoiul és Flumuseni községek határában, továbbá Bukovinában Câmpulung és Rădăuti környékén.

A Magánalkalmazottak Céhének ajándékozta a kormány a satumarei Kereskedő Ifjak Körének palotáját és ingatlanait

Szatmár. Mint annak idején beszámoltunk róla, a kormány minisztertanácsi határozattal a Kereskedelmi és Iparkamarára írta át a Szatmári Kereskedő Ifjak Körének kétmilliót érő palotáját és az egyesület ingatlanait. Az egyesület megfeleltette a határozatot s mivel a kör tagjai egyúttal valamennyien tagjai a Magánalkalmazottak Céhének, arra kérték a kormányt, hogy a palotát s a többi ingatlant ajándékozza a Magánalkalmazottak Céhének. Az ügyben most kedvező döntés történt, amennyiben a palotát s az ingatlanokat a hivatalos lapban megjelent határozattal a Magánalkalmazottak Céhének ajándékozták. A Magánalkalmazottak céhe a kormány döntését megelégedéssel vette tudomásul, mert így a vagyont az egykori egyesület tagjai továbbra is élvezhetik.

— Benzin- és kőolajneműk számára készülő hordók tulajdonosainak figyelmébe! A város légtalmi hivatala (MONT-iroda) felhívja mindazokat, akiknek petroleumlétermelés, vagy más kőolajtermék számára készült hordók vannak, hogy legkésőbb június 4-én, kedden déli fél kettőig jelentkezzenek a városházán, ahol egy kimutatáshoz szükséges adataikat kell közölni.

— MEGDRÁGUL A NEMZETKÖZI VASUTI DIJ-SZABÁS. A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy a román-jugoszláv, román-magyar és román-bolgár vasúti személyszállítás díjszabás Romániára vonatkozó részét 10 százalékkal felemeli. Az új díjszabás már meg is jelent.

— Vámkedvezmény mezőgazdasági gépek behozatalára. Bucurestiből jelentük: A hivatalos lapban megjelent rendelet törvény övenszázalékkal csökkenti bizonyos mezőgazdasági gépek behozatali vámilletékét, amelyek a mezőgazdaság fejlesztésére szükségesek. A törvény szerinti illetékmérséklést a pénzügyigazgatóság, illetve a vámigazgatóság engedélyezheti ez év december 31-ig, a földművelésügyi minisztérium közbenjárása alapján, amely ellenőrzi, hogy a kedvezményesen behozott gépeket földművelőknek adják-e el. Azok után a gépek után, amelyeket 1941. első felében nem adnak el, utólagosan meg kell fizetni az elengedett illetéket. A törvényrendelet ezer darab traktorra ekevel és 200 traktorra eke nélkül, ezer cséplőgépre, tízezer darab ekére és egyéb gépekre vonatkozik.

— MEGTILTOTTÁK A BANYAFA KIVITELÉT. A Monitorul Oficial Junius elsejei száma minisztertanácsi jegyzőkönyvet közöl, amelynek értelmében megtiltják a fenyő és lucfenyő bányafa (16—25 cm. átmérvél és bármilyen hosszúságban) kivitelét.

— ZAVARTALANUL DOLGOZNAK A HOLLANDIAI SZÉNANYAG. Amszterdam. (Rador). A limburgi holland szénbányák mit sem szenvedtek a háborútól és tovább dolgoznak. A szénszállítás nyomban megkezdődik, mihelyt a folyami hajózás helyreáll.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Uj magyar iskola-lagozatok nyiltak a Bánságban

Temesvárról jelentik: A közoktatásügyi miniszterium rendelkezése alapján a Temesvárhoz tartozó Vöröscsárda-telepen, a Kun-telepen, Girodán, Ujmosnicán és Óbéba községben magyar tagozatokat létesítettek az állami elemi iskolákban és már megtörtént az intézetek magyar tanulóinak külön csoportosítása. A négyosztályos temesvári katolikus gimnázium nyilvánossági jogának kérdése egyelőre még függőben maradt, azonban az első osztály már az elmúlt évben megkapta a nyilvánossági jogát azzal, hogy fokozottan évről-évre nyerjen valamennyi osztály a nyilvánossági jogát. A bánsági Magyar Népközösség most abban az ügyben készül közbenjárásra, hogy az ígérethez híven a többi osztályok nyilvánossági jogának visszaadása is megtörténjenk.

Uj állampolgársági bejegyzések Lipován

A Monitorul Oficial május 31-iki száma közli azoknak a lippai illetőségű polgároknak névsorát, akik az utólagos bejegyzésre jelentkeztek és most állampolgárságot nyertek. Ez a névsor az alábbi:

Bátránut Ana 1894, Barangi Imre 1910, Balogh Pál 1906, Bedő Sándor 1895, Bicbert Katalin 1878, Casap Ana 1895, Curtean Ludovic 1913, Dipold Erzsébet 1900, Gehl János 1909, Grecu Gheorghe 1902, özvegy Janesin Emilia született Acobicean 1891, Ionescu Prohasca Alexandru 1918, Kohl András 1910, Koller György 1913, Kolovrath Ferenc 1904, Kolovrath József 1909, Kovács Sándor 1903, König Ilona 1901, özvegy Hönigné született Dénes Otília 1870, King Ferenc 1897, Milita Stefan 1909 Morschl Adam 1901, Mustarescu Gheorghe 1901, Novac Viliam 1897, Panek László 1920, Pantelie Iacob 1914 Pongrácz Teréz 1888, Rancu Vasile 1899, Risti Atanasie 1904, Sárbovan Ioan 1911, Stan covici Nicolae 1902, özvegy Strat Paulina 1898, Stoi Atanasie 1900, Tatar Aurelia 1917, Vodă Emilian 1901, özvegy Zugswert Anna 1887, özvegy Haliós Gizella 1860 és Ungár Károly 1907.

Falbontó betörök vakmerő munkája Timisoaran

Temesvárról jelentik: Szombatról vasárnapra virradó éjszaka vakmerő betörés történt Temesvár egyik legnagyobb gyarmatára üzletének irodájában. Eddig még ismeretlen tettesek amerikai módszer szerjnt a menyezeten keresztül behatoltak Kohn Ignác gyarmatáru R.-T. irodájába, autogénnel felvagták az óriási Wertheim-szekrény oldalfalát és az ott talált pénzmennyiséget magukkal vitték. A betörök, akik a padláson keresztül, ahová szintén falbontás után kerültek, jutottak az irodába, csupán ércpénzt találtak, mert a papirpénzt szombaton a cég tulajdonosok magukhoz vették, az ércpénz azonban tekintélyes összeget tesz ki. Miután papirpénzt nem találtak felnyitották még a szomszédságban lévő vaskazettát is, ahol csupán üzleti könyvekre bukkantak. A cég betörés ellen biztosítva volt. A rendőség erélyes nyomozást vezetett be a vakmerő betörök kézrekerítésére.

Rádióműsor

— Romaniai Időszámítás. —

KEDD, JUNIUS 4.

Bucuresti, Radio-Romania 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10 A Stefanescu-testvérek zenekara, Ion Luican ének számaival, 13: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Petre Gust és Lia Craciunescu énekelnek jazzkísérettel, 14: Hírek, 14.20: A zene folytatása, 15: Különféle közlemények.

Radio-Romania, 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.01: N. I. Herescu tanár előadása a restaurált irodalomról és művészetéről, 19.16: Gh. Stefanescu beszarabjai dalokat énekel, 19.30: Lia Constantinescu-Botez énekel, 19.45: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania, 19.55: Em. Bucuta előadása a királyi munkáról a kultúrában, 20.10: Emilia Gutianu és Gheorghe Stefanovici román szerzők műveiből énekelnek, 20.45: Hírek, 21.05: A rádió szimfonikus zenekara, 22.10: Hírek, sportközlemények, 22.30: Constantin Bobescu hegedül, Ion Filionescu zongorázik, 23: Szvittek, pastorálék és román idillek lemezekon, 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna, 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, étrend, 11: Hírek, 11.20: és 11.45: Felolvasás, 12.10: Hanglemezek, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés, 14.30: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál, 15.30: Hírek, 17.15: A Hanság, Jászai József előadása, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: A Budapesti Vasutas Ének és Zenetársaság énekkara, 19.10: A rádió szalonzenekara, 19.50: Seta a könyvnapon, Hangfelvétel, 20.15: Hírek, 20.30: A Zeneművészeti Főiskola operai tanszakának vizsgálóelőadása, 22.45: Hírek, időjárásjelentés, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 18.30: Ruszinyelvű előadás, 18.55: A rádió szalonzenekara, 19.55: Francia nyelvoktatás, 19.45: Mezőgazdasági félóra, 20.15: Jazzszámok lemezekről, 21: Melles Béla zenekara, 22.40: Időjárásjelentés.

SZERDA, JUNIUS 5.

Bucuresti, Radio Romania, 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Costica Tandim zenekara Stefan Savu ének számaival, 13.20: Időjelzés művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Vania Lencenco akkorendonzik, 14: Hírek, 14.20: Jean Moscopol románcokat énekel, 14.40: Hristache Popescu fuvolázik, 15: Különféle közlemények.

Radio Romania, 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.01: Ion Gigurtu mérnök, külügyminiszter előadása a restaurált iparról, 19.16: Táncok az ország összes vidékeiről, 19.55: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio Romania, 20.05: G. Ionescu-Sisesti

professzor földművelésügyi miniszter előadása a restaurált földművelésről, 20.20: Srta Florescu román-cokai énekel, 20.45: Hírek, 21.05: Rádiózenekar, 22.10: Hírek, sportközlemények, 22.30: Ion Filionescu zongorázik, 22.55: A rádiózenekar Serban Tassian énekével román legendákat és balladákat ad elő, 23.45: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, étrend, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: Heinemann Sándor jazz-zenekara, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés, 14.30: Katona zenekar, 15.30: Hírek, 17.15: Gyermekek után, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Kodály: Háry János-szvit, Hanglemzeztől, 19.10: Országh Tivadar hegedül zongorakísérettel, 20: Berkes Béla zenekara keringőket játszik, 20.15: Hírek, 20.25: Berkes Béla cigányzenekara, 21.20: Jerlița Mária énekel, Előadás hanglemezekkel, 22.10: Dohnányi Ernő zongorázik, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23.10: Magyar és külföldi tánclemezek, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.20: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.

Budapest II. 19.10: Ferrara urai, Huszti Dénes dr. előadása, 20.30: Olasz nyelvoktatás, 21: Hírek, 21.25: A rádió szalonzenekara, 22.40: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 6.

Bucuresti, Radio Romania, 12: Időjelzés, vizállásjelentés háztartási és orvosi tanácsok, 12.10: Lutia Iovi, tá bánsági cigányzenekara Ilie Mihu ének számaival, 12.50: A királyi gárda zenekara, 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények, 13.30: Rádiózenekar, 14: Hírek, 14.20: A zene folytatása, 15: Különféle közlemények, 19: Időjelzés, időjárásjelentés, 19.01: Ion Ilcus tábornok hadügyminiszter, előadása a restaurált hadseregről 19.16: Román népzene lemezekon, 19.35: A Domnita Balasa-templo m szláv énekkara, 20.05: Mihail Ralea munkaügyi miniszter előadása a restaurált munkáról, 20.20: Maria Marinescu-Moreanu énekel, 20.45: Hírek, 21: N. Caranfil mérnök előadása a restaurált szárazföldi, légi és tengeri utakról, 21.20: A Romania korallkórus, 21.50: N. Cucu xilofonozik, 22.10: Hírek, sportközlemények, 22.30: Zina Săvescu énekel, 22.50: A rádió zenekara román szviteket és táncokat ad elő, 23.20: Theodor Fuchs zongorahangversenye, 23.45: Hírek a külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna, 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, étrend, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 13.10: A rádió szalonzenekara, 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, 14.30: Hanglemezek, 15.30: Hírek, 17.15: Ruszinyelvű előadás, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18.15: Az ezüsthelyi remete, Laczkó Géza elbeszélése, 18.45: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara muzsikál, Ihar Ferenc tárogatózik, 19.15: A június 9-iki Bécs-Budapest városközi labdarúgó mérkőzés, Báro Gudenus Leo előadása, 19.45: Kertészeti időszak tanácsadó, 20.15: Hírek, 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése, Bánk-bán, 21.35: Külügyi negyedóra, Hírek, 23: Hírek, időjárásjelentés, 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.25: Patria hanglemezek.

Budapest II. 17.20: Filmszámok hanglemzeztől, 19.15. Angol nyelvoktatás, 19.45: Toscanini vezénvél, Hanglemezek, 20.30: Emberek és kövek a XI. kerületben Jesszenszky Sándor dr. előadása, 21: Hírek, üggyelversenyeredmények, 21.25: Hanglemezek, 22.35: Időjárásjelentés, 22.40: Freskók újjászülése Geuthon István dr. előadása, 23.10: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottatott meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A leuü rendelet értelmében az apróhirdetés azelőre ismetendő

ELLÁTÁS

Idősebb urlembert ellátásra és gondozásba veszek. Cim a kiadóban. 2716

ALKALMAZÁSI KERES

Házvezetőnőnek menne intelligens nő magános utaz. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre: Rudolf Mosse, Cluj.

Kertészethez értő, jobbmodoru, magános fiatalember beállana orházhoz szobainasnak, vagy szolgának június 15-re, Vidékre is elmegy. Cim: Calea Radnei No. 45., Pásztor András. 2720

ALKALMAZÁSI NYER

Ugyes kiszolgálónőt és perfect igazítónőt, kik a román nyelvet bírják, keresnőkönfekciós cég. Bővebbet: Bul. Regina Maria 15., I em ajtó 2. 2678

Mindenes keresetkik egyedülálló nő háztartásához. Ciosca-uca 12. L. 7. ajtó. 2-4 között. 2694

LAKÁS

Kettő- és négyszobás, fürdőszobás, ujonnan festett lakás kiadó. Str. Turnului 1. 2680

Egyszobás, konyhás, fürdőszobás, parkettás, előszobás lakás azonnalra vagy június 15-re kiadó, Bulev. Carol 50. 2718

Kettőszobás, fürdőszobás, mellékhelyiségekből álló lakás azonnalra kiadó a központban. Cim a kiadóban. 2725

Kettőszobás, modern, magasföldszinti lakás, elő-, fürdőszoba és minden mellékhelyiséggel kiadó, a törvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27. 2721

Négyszobás lakás, ujonnan átfestve, azonnal is kiadó. Str. Gojdu 12. 2711

Uj házban 3 és 2 szobás, teljes komfortu lakás azonnalra kiadó. Bul. Carol 68. 2713

Kiadó háromszobás, fürdőszobás, parkettás, uccai lakás. Str. Mărăsesti 46. 2715

Kiadó július 1-re kétszobás, fürdőszobás és mellékhelyiségekből álló udvari lakás. Ugyanott nagy pinchelyiség is. Strada Eminescu 44. 2696

II. emeleti, háromszobás, uccai lakás, teljes komforttal aug. 1-re kiadó. Volt Földes-palota, Str. Eminescu 21-23. 2692

INGATLAN

Kétholdas prima szöllő, teljes felszereléssel, kolnával eladó Ménesen. Erd. Str. Gojdu 12. 2712

I. Haas

uj ingatlanforgalmi iroda, Bul. Dragalina 9.

AJÁNL. házakat, telkeket, földleket, szőlőket jutányos közvetítési díj mellett 30.000 leitől minden árközvetben. 2506

VÉTEL-ELADÁS

Egy és fél hold lóhere talpon eladó. Erdőkoldni lehet; Str. Dna Balasa 137. sz. alatt. 2713

Alakítható ablakszárnyak, üvegezett ajtó, gyermekágy betétel és több apróság eladó. Str. Alexandri 4. 2722

Vadonatui gummpárna eladó Jókurban levő vaságy rézsodronnyal megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 2723

Jégszekrényt, jókurban levőt, megvételre keresek, Ries Hermann, Textilgyár. 2724

KÜLÖNFÉLEK

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árközvetben. KÖLCSONOK elsőhelyi betáblázásra. HATSCHER ingatlanforgalmi iroda, Arao Bul Carol 46 (Lakás ugyanott). Telefon: 26-95. 1505

Kelent és belsődi perzsaszőnyegek, díbálók, modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai ír-asztal, írógépek Pianino, rövid keresztű zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést ékszeret Zé, logkölcsönt közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón hozszablitunk. Tempo bizományi üzlet. Fischer Eliz-palota.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Legújabb jelentéseink:

Moszkva, Berlin és Róma megegyezett a dunai államok békéjének fenntartásáról

London. (Rador.) Az angol közélet és a sajtó egyre erősebben követeli Chamberlain eltávolítását a kormányból. A legélesebben Lloyd George támadja a volt miniszterelnököt. A hétfő reggeli lapok nagy elégtétellel írják, hogy a flandriai harctéren harcolt 350.000 főnyi angol expedíciós hadseregből eddig 300.000 embert szállítottak An-

glába. Olaszország beavatkozását biztosra veszik, de vannak kételkedők is tekintetben. Híre jár annak, hogy a Szovjet megegyezett Berlinnel és Rómával arra nézve, hogy valamennyi tiszteletben tartja a dunai államok, Magyarország, Románia és Jugoszlávia sérthetlenségét.

Negyven halott áldozata volt Páris bombázásának

Párisból jelentik: A Havas ügynökség jelentése szerint a francia fővárosnak német repülőik által történt bombázása kétszáz áldozatot követelt. Negyven ember életét vesztette. A sebesülteket a Szent Antal kórházba vitték, ahol a vérátömlesztő központ segítségével igen sok sebesült életét sikerült megmenteni. Három német repülőgépet lelőttek. A német gépek ezer bombát dobtak le.

tás szerint a francia főváros bombázása során magában Páris belvárosában a bombák 8 embert öltek meg és negyvennyolcan megsebesültek. A többi áldozat Páris külvárosából való. A kora déli utáni órákban történt bombázás alkalmával egy iskola tanulói közül 10 halálos áldozatot követeltek a bombák, míg 18 diák megsebesült. A párisi légvédelmi ütegek az utolsó megállapítás szerint 17 ellenséges bombavető repülőgépet lőttek le.

A késő éjszaki órákban pontosabb megállap-

London jelenti:

Nagyszabású új támadás előkészítésén dolgoznak német részről

London. (Rador.) A Reuter-iroda katonai szakértője úgy véli, hogy a flandriai hadműveletek befejezése után megkezdődik a német csapatok átcsoportosítása. Ugy vélik, hogy három hétre lesz szükség, amíg ezeket a felszabadult csapatokat az arcvonalon felállítják, de nem lehetetlen, hogy már előbb is megkezdődik a Somme mentén levő vonalon a katonai tájékozódás.

más hétfő délután 5 órakor közölte, hogy brit katonai körök véleménye szerint a német hadi erő főparancsnoksága nagyszabású támadás előkészítésén dolgozik. A német vonalak mögött jelentős csapatmozdulatokat figyeltek meg. Egyébként mindkét részről élénk felderítő tevékenység volt folyamatosan. A szövetséges légihaderő ellenőrzi az ellenséges területen levő utvonalakat.

Londonból jelentik: A londoni rádióáll-

Nem akarnak Görögországban csapatokat partraszállítani a szövetségesek

Athénből jelentik: A görög távirati irodát felhatalmazták, hogy cáfolja meg azokat a külföldi sajtóban napvilágot látott híreket, amelyek szerint a szövetségesek csapatokat akarnának partraszállítani Szalonikiben, továbbá hogy Görögország-

ból kitiltották a török lapokat, végül, hogy a görög vasutak angol ellenőrzés alatt állanak. A görög távirati iroda közleménye hangsúlyozza, hogy ezek a hírek légbőlkapottak és nem egyebek koholmányoknál.

Ankarába érkezett a keleti francia hadsereg főparancsnoka

ANKARA. Mitelhauser tábornok, a keleti francia hadsereg parancsnoka Charpentier ezredes társaságában Beyruthból jövet repülőgépen Anka-

rába érkezett. A két magasrangú francia tisztet a repülőtéren a török hadsereg több vezető tagja és egy diszszázad fogadta. (Rador.)

Légítámadás az angliai Sussex kerületben

London. (Rador.) Hétfő reggel bombákat dobtak le a Sussex kerületben. Az angol repülőgépek elindultak az ellenséges repülőik üldözésére. Az

első jelentések szerint a bombázás által okozott kár jelentéktelen.

Egyiptom kitart Anglia mellett

RÓMA. A Stefani-ügynökség jelenti: A Kairóban megjelenő Musavar című lap leszögezi, hogy Egyiptom helyzete mindenben megfelel az Anglia és Egyiptom között aláírt egyezménynek. Ha Anglia háborúba lépne egy másik nagyhatalommal, úgy

Egyiptomnak kötelessége lesz ugyanolyan intézkedéseket foganatosítani ezzel a hatalommal szemben, mint Németország ellen, ami a diplomáciai viszony megszakításával járna.

Olaszország lehetetlennek tartja, hogy az USA beavatkozzék a háborúba

Róma. (Rador.) A Popolo d'Italia hosszabb cikket közöl, amelyben rámutat arra, hogy az Egyesült-Államok közbelépése az európai konfliktusba lehetetlen. Ez kizárt dolog elsősorban azért, mert az amerikai nép nem kívánja a háborút. Novemberig az elnökválasztásig a pártok politikájának alaptétele a semlegesség marad. Az amerikai hadüpar még csak a szervezkedés állapotában van.

hasonlóképpen az amerikai hadsereg is, amelyet 1 millió főre terveznek, jelenleg azonban csak 200.000 katonából áll. Az Egyesült-Államok hadiflottáját az amerikai érdekekre való tekintettel a Csendes-óceánon összpontosították, miután Japán 37 csatahajóval és 10 cirkálóval rendelkezik, valamint építés alatt áll számos első vonalbeli hadihajója.

Lipót belga király gyermeke Franciaországban tartózkodnak

Páris. (Rador.) Bourbon Xaver herceg, Lipót király unokatestvére, a párisi belga követség tagja, kijelentette az Intrasigeant munkafőrsának, hogy Dekrate belga tábornok és hadosztálya megtagadta a fegyverletételt és csatlakozott a francia csapatokhoz.

Lipót király három gyermeke jelenleg Franciaországban tartózkodik. Még nem közölték velük, hogy atyjuk megadta magát.

Blanchard és Prioux tábornokok kitüntetésé

Párisból jelentik: Weygand tábornok javaslatára a kormány elhatározta, hogy Blanchard tábornokot a becsületrend nagykeresztjével és Prioux tábornokot a becsületrenddel tünteti ki. Ugy a kormány, mint a hadsereg főparancsnokság ilyen módon akarja a nemzet háláját és elismerését kifejezni a parancsnokok hősiességéért. (Rador.)

Két kórházhajó megtámadását jelenti London

Londonból jelentik: Az ellenséges léghaderő bombázta a „Paris” és a „Werthing” nevű kórházhajókat, amelyek régebben a La Manche csatornán az utasszállítást bonvillították le. A támadás a két hajót a francia partok mentén érte. Egyetlen áldozat van.

Az USA párisi nagykövete szemtanúja volt a bombatámadásnak

Párisból jelentik: A Havas ügynökség szerint William Bullett, az Egyesült-Államok párisi nagykövete hétfőn annak a helynek közelében tartózkodott, ahol a légitámadás alkalmával bomba esett. (Rador.)

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

LONDON. A tájékoztatási minisztérium jelenti, hogy semmiféle értesítést nem kapott arról, miúta a Nelson csatahajót elsüllyesztették volna.

BERLIN. A német lapok feltűnő beállításban közlik, hogy az olasz trónörökös csapatai fővezérletének átvételére Torinoba utazott.

RÓMA. Az olasz minisztertanács kedd délelőtt 10 órakor a Duce elnöklétével ülést tart. A napirenden szereplő kérdéseket tárgyalják. Rómában egyelőre nem tudnak arról, hogy Mussolini beszédet mondana.

LONDON. Az angol hadsereg további gyors felszerelését elősegítő beruházási kölcsönre május 27-től június 2-ig tehát egy hét alatt 10 millió 900,814 fontot jegyeztek. Az angol közvélemény az események hatása alatt hozta össze ilyen rövid időn belül ezt a hatalmas összeget.

LONDON. A Scotland Yard több letartóztatást eszközölt. Ezek között szerepel többek között Frank Joyce, William Joyce, a hamburgi rádió angolnyelvű hírel bemondójának fivére.

LONDON. Halifax lord külügyminiszter az angol-portugál társaság ebédjén beszédet mondott és többek között a következőket jelentette ki: „Naponta megismétlődő példák látható, hogy a brit légihaderő és tengeri flotta hősiességéről tesz tanúbizonyságot. A brit fegyverek értéke semmit sem csökkent és katonáink vitézsége teljesen egyenlő azok cselekedeteivel, akiknek tettei arany betűkkel vannak megörökítve Anglia történelmében. Ma is, mint a múltban számtalan-szor, a sziget lakói maguknak tartották fenn azt a jogot, hogy teljes hittel harcba induljanak és megvédelmezzék a kis és nagy nemzetek jogait. A mostani háborúban, amelyben óriási jelentőségű kérdések forognak kockán, kétség sem férhet ahhoz, hogy Portugáliában megértő és lojális barátokra találunk és itt a lakosság megértéssel van az iránt az ügy iránt, amelyért harcolunk. Anglia és Portugália öt évszázadon keresztül a legteljesebb barátságban élt és remélem, hogy ez az együttélés a jövőben is virágozni fog.”

LONDON. Hétfőn már a kora hajnali óráktól egymásután érkeztek a különböző nagyságu hajók a délkeletangliai kikötőkbe. Ezekben a hajókon a brit expedíciós hadsereg tisztjeit és katonáit hozták.

WASHINGTON. Hivatalosan megerősítik Tyler Kent-nek, az Egyesült-Államok londoni követségi főtisztviselőjének Angliában történt letartóztatását. Tyler Kent-et az angolok kémkedés miatt tartóztatták le. A követségi főtisztviselő londoni állomásának elfoglalása előtt az Egyesült-Államok moszkvai követségénél teljesített szolgálatot.